

Szerkesztőség, Kiadóhivatal
és nyomda: Bul. Reg. Ferdinánd (József főherceg-ut.) 4.
Telefon: 151. Sürgősné: Közlöny, Arad. :: Az Aradi Nyomda Vállalat tulajdona. Kiadása és rotációs nyomása. Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Fizetési árak: Évente 1680, félévre 840, negyedévre 270, havonta 90 Lej. Külföldre havonta 50 Lej. Több :: Egyes szám 5 Lej. Vasárnap 6 Lej. :: (Bucarestben 50 bani felár.) Hirdetések tarifa szerint ::

XLVI. évfolyam, 22. szám

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF

Csütörtök, 1931. január hó 29

Az Aradi Közlöny rendezésében választják meg a Miss Transilvania-versenyre Miss Aradot

Valljuk be őszintén,

hogya az elmúlt esztendőben hatezer adóvallomás érkezett be az aradi pénzügyigazgatóságra, akkor ebben az évben alig három-négyezer adóvallomásra számíthat csupán a pénzügyigazgató. Ha már egyre közeledik a nagy vallomás-tételek napja, illik, hogy ki-ki tulzástól őszinteséggel álljon elő, mint ahogyan nem titkolja el a pénzügyigazgatóság maga sem azt a véleményét, hogy ez alkalommal nem kerülhet sor senkinél újabb adóemelésre, legfeljebb a tavalyi kivételt állapítják meg az 1931. évre is alapul a további fizetendőkre nézve.

Van valami lélekemelő jellege ennek a fel fogásnak, annyi bizonyos. Jó hiúni azt, hogy nem megy rosszabbul nekünk, mint amilyen rosszul az elmúlt évben, meg azelőtt éltünk. Am a hit megtartó erejének ilyen pazar adagolása nem a legörvendetesebb jelenség a pénzügyi kormányzat részéről akkor, amikor anyagiakról volna szó. Tagadhatatlanul kellemes érzés, — mint ahogyan sokan igyekeznek is megszerezni önmaguknak ezt — ha mások azt hiszik, hogy van a zsebünkben valami, ami mindenféle viszonylatban értéket reprezentál. — ám semmiképpen sem kellemes, ha ez az állítás az adókiadó hivatali fórumok részéről fuvolázik felénk. Amaz a korzó-eleganciához, meg a kávéházi fölényhez tartozik, de ebben az esetben egzisztenciánk anyagi bázisáról lévén szó, kölcsönösen megengedhetjük egymásnak az őszinteséget. Kölcsönösen megvallhatjuk egymásnak, hogy bizony a műhely nem dolgozik már jóideje, az üzletbe kötéssel sem lehet behúzni a vevőt, ott rohad a buza a drága pénzbe kerülő magtárakban, senkitől sem lehet a tavalyi követeléseket bevasalni és a számláktól, meg a váltóktól olyan tömött a zsebünk — honnan akadna beléje pénz...?

Bizony annyi sem akad benne, mint a tavoly ilyenkor, meg tavaly-előtt. Az aradi kereskedő legutóbbi nagygyűlésén volt alkalomunk tudomást szerezni róla, hogy az aradi kereskedő-társadalom jövedelme az elmúlt évhez viszonyítva, 30—40 százalékkal csappant meg. Ezzel szemben a huszonötösöt fizetik adóba annak a mennyiségnek, amit a béke-évek aranyvaluta-értékében fizettek. Hogyan fizethetnek tehát így Arad kereskedői az elmúlt évi vallomásuk után továbbra is az adót? Katasztrófális piaci megrázkódtatásokat okozna ez a fatális pénzügyi repriz.

Jobb, ha megmaradunk az őszinte vallomások kölcsönös alapja mellett. Erkölcsebb lesz, — amennyiben ma még nem hat furcsán ez a kifejezés a pénz fogalma mellett — ha valameunyen bevalljuk őszintén, hogy az adó fizetése minden ország polgárára nézve a béke-évek legfontosabb hadkötelezettsége, mely alól senkinek nincs joga kivonni magát. Hazafias kötelezettség ez, mert közös életünk legtagabb keretű szerves organizációja, az ország, ebből él. Am ha kölcsönösen megállapodunk abban, hogy az adó vérkeringésének folyamatos fenntartása minden állampolgárnak egyformán kötelező feladata, a pénzügyi kormányzat a hazafiatlanság bűnébe esik abban a pillanatban, amikor tulzotti igényekkel terhel és öli meg egyben az adó-forrásokat jelentő adózó-tömegeket. Kölcsönösen vigyáznunk kell, hogy a másik rovására építve — nehogy az ország létérdeke ellen cselekedjünk.

A belpolitikai élet új szenzációja szerint Averescu marsall köztársaságról beszél a dinasztia ellen kiadott röpiratában

Tilea Viorel államtitkár, a Chemarea vezére leleplezi a néppárt vezérének új puccs-kísérletét — Elkobozták a hatóságok a nyomdából ki nem került röpiratot. A marsall bizonyítékokat követel, 48 órán belül. Kihallgatások a királynál

Nem szűnt meg a harc Averescu és a Chemarea, Madgearu és Argetoianu között

Kolozsvárról jelentik: A kolozsvári Chemarea közgyűlésén Viorel Tilea a Chemarea direktorális vezetője, belügyi államtitkár politikai nyilatkozatot adott, amelyben kijelentette, hogy a néppárt nemrégiben antidinasztikus tárgyu röpiratokat akart nyilvánosságra hozni, azonban a hatóságok megakadályozták és Averescu visszavonni kényszerült a köztársaságra vonatkozó kijelentéseit.

A bucuresti-i Indreptarea a néppárt hivatalos lapja közli legutóbbi számában Averescunak Tileához írt nyílt levelét, amelyben a mar-

sall felszólítja a legenergiusabb hangon Tileát, hogy a Chemarea közgyűlésén tett nyilatkozatát 48 órán belül támassza alá bizonyítékokkal, mert ellenkező esetben a hatóságoktól kér védelmet az általa nyilvánított nyilatkozattal szemben. Általános az a vélemény, hogy Kolozsváron eszerint egy második Chemarea-Averescu per van készülődben.

Bucurestiből jelentik: A király ma kihallgatáson fogadta Mironescu miniszterelnököt, Hatiegan, Madgearu, Tilea minisztereket. Kivülük megjelentek még Argetoianu és Goga is.

All a harc Madgearu és a nem lankadó Argetoianu között

Az Adeverul kombinációkat fűz a Madgearu és Argetoianu-ügyhöz. Megállapítja, hogy két koncentráció küzd itt egymással. Az egyik a parlamentarizmust védi, míg a másik technikai módszerek keresztülvitelével akarja megoldani a gazdasági problémákat. Az Adeverul konstatálja, hogy Argetoianu kijelentései a sta-

bilizációról kompromittálók, de nemcsak a kormányra nézve, hanem magára a szerenlő egyénekre is. Argetoianuval szemben Madgearu tett nyilatkozatot, amely szerint a kölcsöntárgyalások befejezés előtt állanak és Popovici a napokban ebben az ügyben külföldre utazik.

„Ma a francia nemzet hivatott arra, hogy a magyarság részére igazságot szolgáltasson”

Lukács György képviselő feltűnéstkeltő beszédében vont párhuzamot a frankfurti és a trianoni békeszerződések történelmi eseményei között a magyar képviselőházban — A magyarságnak kell megvédenie a népek önrendelkezési jogának elvét

Vanderwilde békét követel a legyőzött nemzetek számára is

Párisból jelentik: Vanderwilde belga szocialista vezér tegnap a béke biztosításáról beszélt a francia fővárosban. Rámutatott arra, hogy a nemzetközi békét csakis a békeszerződések alkotmánya, a Kellogg-paktum alapján lehet biztosítani. Am nem lehet elképzelni, hogy a béke csak a győzők békéje legyen. A békét azzal lehet biztosítani, ha minden európai állam egyidőben szerel le és ugyanakkor kifejleszti a döntőbíró intézményét is.

A frankfurti és a trianoni béke között nagy az időköz

Budapestről jelentik: A képviselőház mai ülésén Lukács György napirend előtt, a genfi tárgyalásokkal kapcsolatban hangsúlyozta, hogy a magyarságnak meg kell védelmeznie a népek önrendelkezési jogát, amely napról-napra több tétet hódít a népek lelkületében. Ezután megemlékezett Irányi Dánielről, aki annakidején védelmébe vette a franciákat, akkor, amikor arra rászorultak. Lukács kijelentette, hogy amennyiben a helyzetet nem orvosolják,

ugy a gazdasági válság egész Európa összeomlására vezet. Ezután így folytatta beszédét: — Immár hatvan esztendő telt el azóta, hogy Irányi beszéde elhangzott a magyar parlamentben. A frankfurti és a trianoni béke között nagy az intervallum, de most a francia nemzet hivatott arra, hogy igazságot szolgáltasson a magyarságnak, hiszen a magyarság amint kiderült, nem felelős a világháború kitöréséért.

A magyar-osztrák gazdasági szerződések

Bethlen István
gróf cáfolja a
közös vámterü-

letről terjesztett híreket — „A közép-európai államok új légkörében hasznos gazdasági és politikai következményekkel járnak a megkötött egyezmények — Februárban kerül részletes kidolgozásra a kereskedelmi szerződés is a két állam között

Budapestről jelentik: Bethlen István gróf magyar miniszterelnök ma délután egy órakor a bécsi gyorsasággal megérkezett Budapestre. Nyomban fogadta a sajtó képviselőit és részletesen nyilatkozott a küszöbön álló problémákról.

Kijelentette, hogy Bécsi útjának célja a barátságos és békés szerződés aláírása volt. Hangsúlyozta, hogy a szerződést nemcsak írott malasztoknak tekinti, mert az osztrák és magyar népet érzelmi momentumok is összehozták. Reméli, hogy ez a szerződés a közép-európai államok kialakuló légkörében a két államra hasznos gazdasági és politikai következményekkel jár.

A miniszterelnök megcáfolta a közös vámterület ügyében folytatott tárgyalásokról elterjedt híreket, azonban kijelentette, hogy oly megoldási módot találtak, amely minden tekintetben kielégítheti az érdekeket. A kereskedelmi tárgyalásokról szólva kijelentette, hogy február második felében a kereskedelmi szerződés részletes kidolgozására kerül sor. Az elvi megállapodás már megvan.

Az egyik hírlapíró feltette a kérdést, hogy megfelel-e az a hír a valóságnak, mely szerint az osztrák kereskedelmi szerződéssel kapcs-

latosan Csehszlovákiával is megindulnak a kereskedelmi tárgyalások? A miniszterelnök kijelentette, hogy a magyar kormány mindenkor kész a tárgyalások felvételére. A magyar kormány az elmúlt év decemberében új tárgyalási alapot tekintett le, a csehszlovák köztársaság azonban ezt válaszára sem méltatta.

Az Új Nemzedék arról számol be, hogy a bécsi kereskedelmi tárgyalások során oly meg-

állapodás jött létre Ausztria és Magyarország között, hogy az eddig Csehszlovákiában beszerzett árut a jövőben Ausztriából szerzik be és ezáltal a cseh importot teljesen kiszorítják. A magyar parlament folyosóján melegebben tárgyalták az eseményt.

Bécsből jelentik: Schöber dr. helyettes Kancellár Bethlen István gróf magyar miniszterelnök elutazása alkalmával nyilatkozatot adott a sajtónak és kijelentette, hogy örömmel konstata, miszerint nemcsak a kormány, hanem a lakosság is meglepedéssel és örömmel fogadta Bethlen gróf látogatását. A napisajtóban kifejezésre jutott az az elv, hogy szükség van Magyarországra és Ausztria szívélyes viszonyára. Hogy is lehetne másként? — mondotta az alkancellár, — amikor sokszázéves közös történelem s a közös sors egymás felé sodor bennünket. Magyarország és Ausztria barátságos együttműködése Európa békéjére is nagy hatással bír.

Február tizenötödikéig meghosszabbították az adóvallomások benyújtásának határidejét

Rendelet az aradi pénzügyigazgatósághoz — Az adóamnesztia vonatkozó intézkedés néhány nap múlva várható — Caba Gyula pénzügyigazgató nyilatkozata

Az aradi pénzügyigazgatóság felsőbb rendeltre február 15-ig hosszabbította meg az adóvallomások benyújtásának végső határidejét. A vállalkozásra kötelezett adózók eddig még csak igen gyér számban nyújtották be az egyes kerületekhez a vallomási ivateket, ezért a pénzügyigazgató figyelemzteti az érdekelteket, hogy minél előbb tegyenek eleget kötelezettségeiknek, nehogy késedelmes adóvallomás esetén a bizottság megbírságolja őket.

Mai lapunkban arról számoltunk be, hogy a pénzügyminisztérium amnesztiát adott mindazoknak, akik az elmúlt pénzügyi évben eltitkolták adójukat. A vonatkozó rendelet szerint az illetők február 15-ig bírságmentesen befizethetik az adótöbbletet az aradi pénzügyigazgatóságnak. Munkatársunk kérdést intézett az ügyben Caba Gyula pénzügyigazgatóhoz, aki kijelentette, hogy a ren-

delkezés még nem érkezett meg az aradi pénzügyigazgatósághoz, de minden valószínűség szerint néhány napon belül megérkezik a miniszteri rendelkezés végrehajtási utasítása is. Az adókövetés mértékére és módjaitra vonatkozólag még nem jött intézkedés a pénzügyminisztériumtól, ez a rendelet — mint minden évben — úgy az idén is közvetlenül az adófizetések megkezdése előtt fog megérkezni.

Mint ismeretes, az aradi pénzügyigazgatóság körzetébe tartozó nyugdíjasok elhalálozása után a temetési illetéket eddig a pénzügyminisztérium utalta ki. Egy újabban kelt miniszteri rendelet alapján azonban az eljárás nagyon leegyszerűsödött, mert az aradi pénzügyigazgatóság pénztára felhatalmazást kapott, hogy az érdekelteket nyugdíjasok hozzátartozóinak halálozási bizonyítvány alapján közvetlenül kifizetheti a temetési illetéket.

Elárverezték Lewine gépeit

Londonból jelentik: Lewine, a számos botrány hőisévé lett világhírű óceánrepülő gépeit ma árverezték el bértartozás fejében. Az egyik repülőgépet, amelynek felépítése negyedmillió dollárba került, mindössze 750 dollárt ajánlottak, míg a másik ezer dollárért kelt el.

Este a székelyeknél

Irtá: JAKAB GÉZA.

Az ut tehér indája átkuszik
Az esti-párás, kék völgyek felett.
S hol szürke sziklák távol ködlenek.
A hold, ezüst taván, tova-uszik.

A szálerdőkön sincs már semmi nesz.
Álmán, ha rebben néha egy madár.
A szárnya lebben, másik ágra száll.
Aztán tél-éber, új álomba kezd.

Fenn, a tetőn, kis ház vigyáz a csendre.
Előtte tűz pislákol. Pásztorok
Gyűlnek köréje néha, estelente.

S míg egy-egy szó az éjben ellobog.
A gazda, — vén, csudákat-látó székely, —
A tűzön át a hamvas éjbe kémlel

S a teluton messzi elkódorog.

Megszólat a dob

Irtá: TOLNAI ALFRED.

III.

— Vas András dr. ügyvéd urat keresem,
— szólt a jövevény.

— En vagyok az, — jelenkezik Vas András, felkelve ültéből.

— Nevem Fiegler József, — mutatkozik be a jövevény. — Törvényszéki végrehajtó vagyok. Kezdetjük ügyvéd ur az árverési eljárást.

András csak szemével biztathatja Mártont és Katát, hogy ne féljenek, nem lesz baj. De bizony azok nem igen nyugodtak meg, sőt Kata asszony szemébe még a könnyek is fel-szöktek.

A ház előtt megszólat a dob... Utána

Fiedler érdes hangja lehadaria a hivatalos formákat. Megtudják a falubeliek, hogy az ingóságok mindaddig dobra kerülnek, amíg az árverést kérő követelésének összege, azaz nyolcvan pengő be nem folyt. A varrógépet hozatja ki Fiegler a kisbíróval elsősorban. Az, hogy ne legyen kénytelen kétszer fáradni, egyben egy kis számolyt is hoz magával.

— Kezdjük a számolyon, végrehajtó ur, — indítványozza Vas András... Fiegler ur értelmetlenül bámul a „felperesi” ügyvédre. Furcsa egy ember... Mint a felperes jogtanácsosa, az imént az alperessel kvaterkázott, falatozott... Most meg!... De mit bánja ő.

— Végrehajtásra került egy puhafából készült, használt, de jókarban levő számoly. Kikiáltási ára: egy pengő. Ki ad többet érte?

— Tíz pengő! — hallatszik az alító mellől, ahol Vas András Kata asszony kezét fogja és megnyugtatóan igyekszik. A tömeg bámul... Fiegler bácsi megrökönyödésében szinte megfellekzik hivatalbeli kötelességéről. Jó időbe telik, amíg működésbe hozza a kalapácsot.

— Egy számoly: tíz pengő... Ki ad többet érte?... Senki? Tíz pengő először... másodszor...

— Husz pengő! — ajánlkozik ismét András... Blau, a falu korcsmárosa ravaszul mosolyog. Ohó, ez a kutyafülvű fiskális művelt, városi ember. Ez észrevette, hogy a számoly nem közönséges számoly, biztosan valami antikvitás. Talán még maga Mária Terézia ült rajta, amikor a kis József császárt, persze még trónörökös korában, szoptatgatta. Ohó! Ilyen okoson nem engedi ki a faluból ezt a raritást.

— Huszonöt pengő! — kiáltja Blau hirtelen. Most meg Vas András a csodálkozó sora: Hát ebbe mi ütött?

— Huszonöt pengő... Először... másodszor... Senki többet?

— Ötven pengő! — rikoltja amulatából

felocsudva a fiatal ügyvéd, Blau szomszéd pedig odacammog az értékes butordarabhoz. Kéz beveszi a számolyt, vizsgálgatja, forgatja. Közben gyanakodva csóválgatja a fejét... Nincs biz' azon semmi szokatlan... Olyan ez a számoly, mint ezer és ezer más társa, legfeljebb, ha a gyakori sikálás következtében simább a fája, mint ujkorában volt. Horzsa vizsgálatát Fiegler ur érces basszusa szakítja meg. A végrehajtó siet a dolgával, szeretne ebédre odahaza lenni.

— Ötven pengő! Először...

— Nyolcvanöt pengő! — veti oda sietve Vas András és Blau ur, egy félre nem érthető mozdulattal, jobbkéze karikában mozdó mutatóujjával a homlokát érintve, átengedi végleg a csatateret az ügyvédnek. Legyen az övé a titokzatos számoly.

Nyelcvanöt pengővel Vas Andrásé maradt a számoly. A fiatal ügyvéd előkotorászta az összeget, átadta Fiegler urnak. A számolyt pedig odaadta Kata asszonynak:

— Majd máskor elviszem. Viseliék addig is gondját. És most Isten áldjon benneteket Márton. — Kocsisék ömlengő hálarebégése közepette mészlik fel a szekérre és odaszól a legényeknek:

— Mehetünk Kisöcsém az állomásra...

Hazafele a vonaton azon töprengett egyre Vas András, hogy hát most miként is kell elkönyvelnie vadonatúj pénztárkönyvébe első ügyvédi eljárása eredményét. A nyolcvan pengő a Weiszfeuer tulajdona, öt pengő meg a kisházassági költség. Bevételek nehezen lehet elkönyvelni a dolgot...

Egyik közbeeső állomáson útszögöt akart venni. Egy árva garas sem volt a zsebében... — No! az ügyvédi pályám ugyan jól kezdődött — gondolta... És valami boldog, megelégedett melegség bizsergette meg szívét...

(Vége.)

Uj repülőgépekért 700 millió, az erődökért 600 millió frankot fizet a belga kormány hadügyi bizottsága

Ahogy a leszerelés gondolata a gyakorlatban „áthatja a lelkeket”. Lüttich környékén nyolc, Namur mellett hét, Antwerpen és a tenger között tizenhat új erőd épül. Tucatjával rendeli Belgium a repülőgépeket

Brüsszelből jelentik: A hadügyi és pénzügyi bizottság ma együttes ülést tartott, amelyen a hadügyi kiadások emeléséről tárgyaltak. A hadügyminiszter bejelentette, hogy a repülőgépek elleni védelem 700 millióba kerül, míg az erődök kiépítése 600 millió frankot vesz igénybe. A munkálatok 1935-ben fejeződnek be. Lüttich környékén nyolc, Namur környékén hét erőd épül, míg Antwerpen és a tenger között 16 erődöt állítanak fel. A hadügyminiszter közölte még, hogy a kormány szükségesnek tartja Luxemburg védelmét és erre-

nézve a vezérkar már dolgozik a terveken.

A képviselőház mai ülésén egyébként szintén szóba került a nemzetvédelem kérdése. Több képviselő aziránt interpellált, miért rendelt a hadügyminiszter külföldről 11 repülőgépet, amikor a külföldi gépek használhatatlannak bizonyultak és számos esetben okozták a pilóták halálát. A miniszter válaszában kijelentette, hogy a legjobb külföldi gyártmányokat rendelte. A gyakori szerencsétlenségeknél a hiba nem a gépben, hanem a pilótákban keresendő, akik túlságosan vakmerők.

Berthelot tábornok kiszzenvedett

Románia nagy barátja belepusztult a súlyos amputációba — Egy fényes tiszti karrier — Követte vezérét Joffre egykori tiszteje — Emlékezetes maradt Berthelot tábornok legelső aradi látogatása

Halála előtt pár nappal vette át a király magas kitüntetését

Párisból jelentik: A marnai győző, Joffre marsall után ma délután elköltözött az élők sorából a marsall vezérkari főnöke is: Berthelot tábornok, aki Romániának nagy barátja volt. A tábornok már hosszabb ideje betegeskedett s január első felében szállították egy párisi klinikára, ahol az egyik lábát amputálták. A műtét óta állapota egyre rosszabbra fordult és ma délután már az orvosok tisztában voltak azzal, hogy nincs segítség. A kiadott kommunikék már tényként közölték, hogy a marsallnak csak néhány órája van. Délután be is következett a szomorú esemény: a 79 éves Berthelot tábornok kiszzenvedett.

Berthelot Henry Mathias tábornok 1861-ben született Feurai-ban. A világháború elején tűnt ki, amikor dandárparancsnoki rangban vezette a németek elleni hadműveleteket, majd helyet foglalt Joffre vezérkarában és a Soissons-menti csapatok parancsnoka volt. Később Verdun védelmére rendelték ki. 1916-ban a Romániába küldött francia katonai missziót vezette, 1918-ban Rheims védelmében vett részt, majd a háború befejezése után Metz katonai parancsnoka lett. Nagy szerepet játszott a béketárgyalások alkalmával, ahol erősen exponálta magát a román érdekekért. A román állam halálképpen birtokot ajándékozott neki, ami ajándékként a tábornoknak, aki a háború utáni években sokszor látogatott el az országba. Halála előtt néhány nappal nyitotta át a párisi román követ a már nagybeteg tábornoknak a Ferdinand-rend parancsnoki jelvényét.

Amikor Berthelot először járt Aradon

Az elhunyt francia tábornok hosszabb ideig 1918. december 29-én tartózkodott Aradon. Kisérétével reggel négy órakor érkezett meg az aradi állomásra, a fogadtatás azonban csak fél nyolc óra tájban történt. A katonai fogadtatás után Löcs Rezső, Arad akkori polgármestere üdvözölte francia nyelven Berthelot tábornokot, majd Pap I. János néhai görög keleti püspök és Marsieu Iustin dr. mondtak üdvö-

Egy egész katonai osztagot eltemetett a hógörgeteg

Eddig három katonát holttestét ásták ki a hó alól

Genéből jelentik: Az olasz-svájci határ közelében, Svájc területén, a hógörgeteg eltemetett egy 13 katonából álló osztagot. A lavina olyan hirtelen jött, hogy a katonáknak menekülésre már nem volt idejük. A mentési munkálatok során, eddig az osztag parancsnokának és két katonájának holttestét sikerült megtalálni.

lő beszédet. A magyarság nevében Szőlősi Zsigmond dr. beszélt, míg a svábságot dr. Müller Vendel képviselte. Ezután történt meg a bevonulás a Fehér Kereszt-szállodához, ahol a tábornokot lakosztálya várta és ahol azután a mindenki által ismert véres incidens történt. Az ünnepi fogadtatás Aradon véres tragédiába fullt, aminek emlékeztétét a „29 Decembre”-uccanévvvel örökítették meg.

A tábornok ezután több alkalommal utazott át Aradon, sőt rövid ideig az aradi pályaudvaron is időzött, azonban huzamosabb látogatást a városban nem tett. Ezzel szemben gyakran látogatott el Bucurestibe, valamint erdélyi birtokára. Halálának híre mély részvétet váltott ki román politikai körökben.

Az áldozati adó miatt sztrájkra készülnek a CFR. elkecsperedett tisztviselői

Egyelőre beszüntetik az elbocsátásokat —

Bucurestiből jelentik: A vasúti tisztviselők és alkalmazottak körében nagyfokú elégedetlenség uralkodik az áldozati adó és a tömeges elbocsátások miatt. Ezzel kapcsolatosan az egyik bucuresti-i lap szerint, a CFR-nél annyira elmérgesedett a helyzet, hogy méltán lehet vasutas-sztrájkot tartani. Ennek előjelei is mutatkoznak — írja a lap, — amennyiben a moldvai vasutások elhatározták, miszerint fe-

ruár másodikán tiltakozó sztrájkot rendeznek, amennyiben addig nem rendezik a helyzetüket.

Számos üzletvezetőségénél a tisztviselők az áldozati adó elleni tiltakozásul, nem veszik fel fizetésüket. Az aggodalomra okot adó körülmények következtében — hír szerint — a CFR vezérigazgatósága elhatározta, hogy egyelőre beszünteti a további elbocsátásokat.

Államellenes izgatás miatt két havi elzárásra ítélték a Magyar Párt egykori szabadkai alelnökét

Egy lelkes-beiktatás alkal-

mával mondott szavaiban láttak lázítást — Az ujvidéki felebbviteli törvényszék felfüggesztette az ítélet végrehajtását

Szabadkáról jelentik: A múlt év nyarán államellenes izgatás címén letartóztatták dr. Brezsovszky Nándor orvost, a Magyar Párt volt alelnökét. A köztisztviselőkben álló orvos ellen azt a vádat emelték, hogy egy lelkes-beiktatás alkalmával tartott banketten államellenes kijelentéseket tartalmazó beszédet mondott.

A bírósági tárgyaláson felvonultak a bankett résztvevői, akik vallomásaikban elmondották, hogy az inkriminált kijelentések nem hangzottak el a banketten. Egyedül Kottasch Aladár, egy állítólagos hírlapíró — akit Magyarországon különböző szabálytalanságok miatt jogerősen elítéltek és azóta tartózkodik Jugoszláviában — vallott terhelően. Vallomásaiban kijelentette, hogy az orvos beszédének egyes részei tényleg államellenes tendenciát tartalmaztak. A terhelő vallomás alapján a bíróság két havi elzárásra és tízezer dinár pénz-

büntetésre ítélte az orvost, aki telebbezett. Ma foglalkozott az ügygel az ujvidéki felebbviteli törvényszék, amely jóváhagyta az elsőfokú ítéletet, de annak végrehajtását három évre felfüggesztette.

Agyba-főbe verte a nagyapját egy székkal a hirtelenkedő unoka

Szekszárdról jelentik: Különös családi háború játszódott le ma délbén Medina községben, nagyapa és unokája között. Sós Mihály medinai gazdálkodó összeszedte unokáját, aki öt nagyobb összegű pénzzel megkárosította. Erre unokája, ifj. Sós Mihály, aki a dorgálás miatt dühbe jött, széket kapott fel és avval agyba-főbe verte nagyapját, akit verbefagyva találtak meg a szomszédok. A fiatalok gyilkost a csendőrok őrzetbe vették.

Saját autóján vonult be a fogházba az olasz Stinnes

Az iparmágnást azért tartóztatták le, mert nem akart eleget tenni egy államilag szubvencionált bankkal szemben fennálló kötelezettségének

Turinből jelentik: Riccardo Gualino a Suia Viscosa egykori elnökgazdájának letartóztatása a késő éjszakai órákban történt. A turini rendőrség politikai osztályának főnöke, szerdáról csütörtökre virradó éjjel kapta meg a római belügyminisztérium táviratát, hogy azonnal vegye őrizetbe az olasz Stinnes, Riccardo Gualinot.

A rendőrfőnök rögtön Gualino kastélyszürü villájába sietett, ahol még ébren találta az iparmágnást és közölte vele, hogy azonnal a rendőrségre kell jönnie. Gualino egykedvűen vette tudomásul a parancsot és szó nélkül engedelmeskedett, csak annyit kért, hogy saját autóján vonulhasson be a fogházba, amit a rendőrfőnök meg is engedett. Gualino ezután saját luxuskocsiján, a rendőrtisztrel a rendőrségre hajtatott, ahol felmutatták előtte a letar-

tóztatási parancsot. Ez sem tett különösebb hatást Gualinora. A rendőrségről ezután éjjel egy órakor a volt elnökgazdát két rendőr kíséretében, saját autóján a vizsgálati fogházba vitték, ahol egyes zárkában helyezték el. Elővezetéséről maga gondoskodhat.

Mint most kiderült, Gualinot az Oustric-ügy francia parlamenti vizsgálóbizottsága előtt tett vallomása miatt tartóztatták le.

Azt vallotta ugyanis, hogy milliókra menő összegek állanak rendelkezésére az Oustric-banknál, holott ekkor már nem akart eleget tenni a Banca Agricola Italianaval szemben fennálló többmillióss kötelezettségének. A Banca Agricola Italiana államilag szubvencionált intézmény és az olasz kormány ugy látszik, azért tartóztatta le Gualinot, hogy biztosítsa a Banca Agricola követelését.

Balassa dr. bucaresti-i főhitelezőjére ruházta át minden vagyonát

Aradra érkezett a főhitelező, aki bemutatta az er-

rői szülői közjegyzői okiratot — Miért utazott el a volt gyárigazgató? — Magas összegeket utalt át havonként Budapestre — Ertekezletet tartanak Aradon Balassa dr. hitelezői

Általános érdeklődést keltett az 'Aradi Közlöny' cikke, amelyben beszámolt arról, hogy Balassa Géza dr., a Rezinol vegyészeti gyár volt igazgatója kétféle adósság hátrahagyásával elutazott Aradról. A gyárigazgató elutazásával kapcsolatosan a legkülönbözőbb hírek terjedtek el a városban, biztosan senkinek sem jutott eszébe, annál is inkább, mert — ami most nyert megállapítást — Balassa dr. elutazása előtt mindenkinek másképpen indokolta meg az utazás szükségességét. A hitelezőknek azt mondta, hogy Budapestre megy, ahol rokonaitól pénzt vesz fel és rendezi adósságait. Egy ismert aradi cég főnökének, akinek szintén száz-ezer lejjel tartozik és akivel üzleti kapcsolatai is voltak, levelet írt, amelyben közölte, hogy nővére súlyosan megbetegedett és ez teszi szükségessé budapesti utazását.

Két nap óta Aradon tartózkodik a gyárigazgató legnagyobb hitelezője egy előkelő állású bucaresti-i úr, aki körülbelül 7—800.000 lejt adott kölcsön Balassa Géza dr.-nak. A főhitelező megállapította, hogy Balassa dr. a németországi Auer-cégnek mindössze 30.000 lejjel, a Haarmann-cégnek pedig 256.000 lejjel tartozik. Az utóbbi tartozás összegének fele még áruban található az egyik aradi szállítónál, ahol a bűnügyi zárlat foganatosítása alkalmával lefoglalták. Kiderült azonban az ügyvel kapcsolatban egy olyan körülmény is, amely eddig teljesen ismeretlen volt.

Balassa Géza dr. az elmúlt év áprilisában közjegyzői okirattal vagyonának felét a bucaresti-i hitelezőre cédálta át, majd a következő hónapban, májusban minden vagyonát átengedte a főhitelező számára.

A helyzet tehát az, hogy Balassa Géza dr.-nak Aradon semmiféle vagyona nincs. Megállapítást nyert az is, hogy a zár alá helyezett áru-raktár tekintélyes értéket reprezentál.

Balassa dr. a Kossuth-ucca 56. számú házában egy ismert aradi kereskedővel közös irodát birt bérbe. Ebben a házban fekszik áru-raktára is. Itt már csekély személyzeti rezssivel dolgozott. Azonban nem így volt az előző Szabadság-téri irodában, ahol hat tisztviselője volt és részre évenként 700.000 lejt tett ki. A bevétel egyre csökkent, a volt gyárigazgató egyébként sem sokat törődött az üzlettel az utóbbi hónapokban és a veszteségek fedezésére kölcsönöket kellett felvenni. Egy-két aradi pénzintézet kivételével minden bankban jól ismerték Balassa dr.-t, aki 6000—35.000 lejjel terjedő kölcsönöket vett fel mindenütt. Bajt okozott az is, hogy több kereskedő, akinek hitelben adott el árut, fizetése képtelen lett és Balassa dr. itt érdekes veszteségeket szenvedett. A bucaresti-i

főhitelező aradi tartózkodása alkalmával még egy érdekes körülmény került napvilágra. Kiderült ugyanis, hogy

Balassa Géza dr. romániai tartózkodása óta havonként magas összegeket utalt át Budapestre, azzal, hogy régi adósságait kell fizetnie.

A hitelezők mindenképpen békés megegyezést keresnek, mert jól tudják, hogy csak ebben az esetben számíthatnak követelésük egy részének behajtására. Ezért elhatározták, hogy a jövő hét folyamán Aradon értekezletet tartanak, amelyen megbeszélnek a további teendőket és megállapítják azokat a módosításokat, amelyek mellett érdekeltységüket a legelőnyösebben likvidálhatják. Arra egyáltalában nem számítanak a hitelezők, hogy Balassa dr. visszajön Aradra, különösen, amióta kiderült, hogy minden vagyonát a bucaresti-i hitelezőjére ruházta át. Elutazása előtt írott levelében Balassa Géza dr. egy ismert aradi mérnököt jelölt meg érdekeinek képviselőjeként, aki továbbviszi ügyeit. Aradon mindenesetre nagy érdeklődéssel várják a volt gyárigazgató elutazásának további fejleményeit.

Kudarccal végződött

az aradmegyei gazdatársadalom törekvése, mellyel Franciaországban próbálta elhelyezni az aradhegyaljai borokat

Alföldi Pál, az Aradi Mezőgazdák Egyesületének vezetője nyilatkozik az Aradi Közlöny számára. Szekszárdon vásárolták be készleteiket a franciák

Az arad-hegyaljai bortermelők ismételt kérésére az aradi mezőgazdasági érdekképviseletek többször igyekeztek piacot keresni az itteni boroknak. Az akció mindeddig eredménytelenül záródott, sőt nem hozott eredményt az a mozgalom sem, amely legutóbb megindult és amely azt célozta, hogy Franciaországban keressenek piacot az aradmegyei boroknak. Erre vonatkozólag az Aradi Közlöny munkatársa ma beszélgetést folytatott Alföldi Pál vezérigazgatóval, az Aradi Mezőgazdák Egyesülete vezetőjével, aki a következőket mondotta:

— Franciaország legutóbbi szőlőtermése gyenge volt és ezért a francia borkereskedők az utóbbi időben Magyarországon, főként Szekszárdon eszközölték borvásárlásokat. Mikor az az aradi kanarák tudomására jutott,

Kiváló
ujdonságok
KERPEL könyvtárában.
Havi díj 40 Lej
A könyvek újak és tiszták.

A családi élet veszedelme

Dr. Hersch Andor előadása az Anyák Iskolájában — Dr. Roth Marcell válaszolt a „hozzászólásokhoz”

Ma este hat órakor is megtelt az Iparos Otthon nagyterme a nevelés iránt érdeklődő közönséggel. Az Anyák Iskolájának második előadója dr. Hersch Andor volt. Ezt megelőzően azonban dr. Roth Marcell reflektált két írásos hozzászóláshoz, amely az elmúlt szerdán megtartott előadással kapcsolatosan hangzott el. Dr. Roth tanár két igen éles megfigyelés levelet olvasott fel: Az egyikben egy dilemmába került anya, aki egy kis „prakkolást” célravezető eszköznek tartott a gyermeknevelés terén, az előadás után támadt kételemeinek eloszlatását kérte. Dr. Roth kifejtette, hogy a gyermek testi fenyegetése csak pillanatnyilag eredményes akció, amely később érzéti komoly és szomorú hatását. Példákkal szolgált arra vonatkozólag, hogy a testi fenyegetés milyen mértékben tenyészt a gyűlölet, a bosszuszállás érzését a gyermekben és nem egyszer vezetett már öngyilkosságra is.

Ezután dr. Hersch Andor lépett az előadói asztalhoz: Bevezetésül kifejtette, hogy az Anyák Iskolájának célja előadásaival jobb boldogulásra kitermelni az új embertípust, a nevelés nehéz munkájának megkönnyítésével, a veszélybe jutott családi összhang helyreállításával. Veszedelme a mai családi életnek, hogy a szülők szembekerülnek a gyermekekkel. Szülő és gyermek, bár szeretik egymást, két ősi ellenfél. A családban a szülői nevelés diktatórikus szelleme kitermeli a gyermek ellenzékiességét. Ha a szerető szülő nem érti meg a gyermek természetes hajlamait és csak a saját vágyait és érzelmeit szerinti hajlítgatja a gyermek lelkét, akkor vagy megfosztja ezt az önálló akaratképességtől, vagy nyílt vagy bunkolt ellenzéki dacha kergeti. Amde a helyes nevelésben is kialakul bizonyos ellentét szülő és gyermek között. Ez azonban a növekedő egyénre és társadalomra hasznos lehet, mert ebben az ellentétben termékeny erő van.

Hersch dr. ezzel fejezte be nagyszerűen felépített előadását:

— Az élet mozgás, a mozgás fejlődés, a fejlődés harc. Az apák és fiúk, a leányok és anyák harcát eszmei szolgálatba kell állítani, akkor az eredmények a jövő számára egyéni és társadalmi boldogságot fognak jelenteni.

A kitűnő előadást a közönség mindvégig feszült figyelemmel hallgatta végig és őszintán megtapsolta az előadót.

összeköttetésbe léptek a francia érdekképviseletekkel, abból a szempontból, vajon el lehet-e helyezni Franciaországban az aradmegyei bort. Az akció sajnos, nem járt megfelelő eredménnyel.

A szőlőtermelők természetesen mindent elkövetnek, hogy megmeneküljenek súlyos anyagi gondjaiktól és más utakon igyekeznek külföldi piacokhoz jutni. Ennek érdekében február 7-ikén értekezlet lesz Kolozsváron, amely tárgyalni fogja a borexport lehetőségeit. Az Erdélyi Gazdasági Egyesület áll az újabb akció élén és az értekezleten nemcsak a Hegyalja, hanem a Kükküllövidék szőlősgazdái is résztvesznek. A szőlőtermelők szempontjából rendkívül fontos megbeszélés február 7-ikén délután négy órakor lesz Kolozsváron, az EGE. kolozsvári székházában.

A „Miss Transilvania“-verseny rendező bizottságának felkérésére „Miss Arad“-választást rendez az Aradi Közlöny

Az aradi és aradmegyei szép leányok már a mai naptól kezdve indulhatnak a nemes küzdelemre — Fénykép útján történik a versenyben való részvétel — Az Aradi Közlöny hivatalos megbízatást kapott a verseny levezetésére

„Miss Arad 1931“ bekerül a „Miss Transilvania“-választás döntőjébe

Letagadhatatlan tény, hogy a szépségkirálynők választása még ma is világszerte jelenség, amely tizezrek, sőt százezrek érdeklődését vonja magára. A szépségek rivalizálása azonban nem a divatos szenzációk tiszavirág-életét éli, hanem esztendőről-esztendőre lázba hozza városok, országok leányait. Tavaly az Aradi Közlöny strandkirálynő-választásán az egész város, sőt a megye is megmozdult és a legszebb leány kijelölése olyan fényes effektusok között történt meg, amely még ma is emlékeztet az aradi társaságok körében. Az Aradi Közlönynek most alkalma nyílik egy egészen más zsánerű szépségversenyt rendezni, amelyhez hasonló eddig Aradon még nem zajlott le.

Miss Aradot fogjuk megválasztani!

Az idén fényes keretek között választják meg Erdély szépségkirálynőjét és ezzel a választással kapcsolatosan az Aradi Közlöny megbízatást kapott arra, hogy az aradi szépségversenyt levezesse és megválassza Miss Aradot, aki városunk reprezentánsaként vesz részt Miss Transilvania megválasztásán. Araddal egyidőben minden erdélyi város megválasztja a maga szépségkirálynőjét és az egyes városok Miss-ei közül választják meg Miss Transilvaniát.

A mai napon tehát elindítjuk Miss Arad-versenyünket. Nem sablonos versenyt jelent ez a Miss Arad választás. Jelentékenyen túlszárnyalja a helyi kereteket, amennyiben belevonjuk az egész megyét, úgy, hogy a versenyen Arad leányain kívül Aradmegye szépségei is felvonulnak. Versenyünket végül erdélyi jellegűvé emeli az a körülmény, hogy az Aradi Közlöny a verseny megrendezésére egyenesen hivatalos megbízatást kapott.

A budapesti Színházi Élet is aktív részt vesz a verseny rendezésében, amennyiben a Miss Transilvania jelöltek fényképeiből az általa kiválasztottakat leközi. Ugyanakkor a Színházi Élet főszerkesztője, Incze Sándor a győztes erdélyi szépségkirálynőnek egy értékes arany karkötőt ajándékozik, amelyen a választás nevezetes napja szerepel.

A verseny feltételei

A verseny rendszere teljesen új módon szabja meg a választás feltételeit és nincs szó anyagi háttérrel szavazásról, hanem minden bevezetett leány, szépségének erejével indul a nemes küzdelembe. A versenyen való részvétellel fénykép útján történik. A Miss Arad-versenyen induló leányok fényképeit az Aradi Közlöny eljuttatja a Színházi Élethez, amely hétről-hétre leközi belőlük. Csakis azokat tekintik a verseny rendezője résztvevőnek, akiknek fényképe hozzánk jut be.

A versenyzők részére egyébként a főrendezés külön szabályokat is állapított meg és pedig a következőkben:

1. A résztvevőnek legalább 16 évesnek kell lennie, de nem haladhatja túl a 24-ik életévét.
2. Csakis lányok jöhetnek számításba a választáson.
3. A jelentkező leánynak szüleinek kell élnie, vagy tisztességes keresettel kell rendelkeznie és erkölcsi magaviselete ellen nem szabad hogy kifogás legyen.
4. Nem vehetnek részt a versenyen színésznők, varieté és báltáncos nők, filmen már szerepelt lányok és mannequinek.

Akik ezeknek a követelményeknek megfelelnek, egy később meghatározott időpont-

ban Aradon megalakuló zsüri elé kerülnek, amely kijelöli Miss Aradot. És ez a szerencsés, legszebb leány kel majd versenyre a Miss Transilvania címért. Ennek a címnek a tulajdonosa a rendezőség költségén egy hónapot tölt ez év nyarán Abbáziában és ezenkívül elnyeri a Színházi Élet fentemlített karperecét.

Ami a Miss Arad megválasztását illeti, azt az aradi zsüri választja meg, amelynek tagjai ismert aradi személyiségekből állnak, a társadalom reprezentánsain kívül: szobrászokból, művészekből, újságírókból, akiknek bizonyára körülményes munkát fog adni a sok szép jelentkezőből a legszebb leány pártatlan kijelölése.

Töltsé ki és jelentkezétek vele a szelvényen közölt fényképészek egyikénél

Miss Arad

Alulírott

részt veszek

a Miss Arad-versenyen és feljogosítom az Aradi Közlönyt és a Színházi Életet, hogy fényképeimet közölje.

Ezen szelvény felmutatóinak a Nagy Géza és Weisz Lipót írt fényképészeti műtermek díjtalan felvételt készítenek és eljuttatják az Aradi Közlöny-höz ezen szelvényvel együtt.

Már kész felvételemet csatoltan küldöm meg a Miss Arad rendező-bizottságának.

Aláírás: _____

Pontos cím: _____

Fejenként tizenhétezer lej büntetést kaptak az ilfovi esküdtek, mert csökönyösen elkerülték a tárgyalótermet

A törvényszéki elnök rendeletére repülő-bizottság leplezte le a beteg-jelentett esküdteket — Nem is voltak otthon — Egy évre vonták meg esküdti megbízatásukat

Bucurestiből jelentik: Feltűnést keltő eset tartja izgalomban az igazságügyi köröket. Az ilfovi esküdtszék a karácsonyi szünet óta nem tárgyalhat le ügyeket, mert az esküdtek tömegesen maradtak távol a törvényszéktől. Több ízben felszólították az esküdteket, végezzék lelkiismeretesebben kötelességüket, azonban mindez nem használt. Starcea, az ilfovi törvényszék főelnöke végre tegnap drasztikus lépésre határozta el magát. Tegnap ujból tárgyalást kellett volna tartania a bíróságnak, azonban az esküdtek nagyrésze beteg-jelentett. Sőt orvosi bizonyítványt is küldött.

A törvényszéki elnök rendeletére Petrescu és Simionescu ügyészek dr. Valentin Sava törvényszéki orvos kíséretében ellátogattak mindazon esküdtek lakására, akik beteg-jelentettek.

A látogatások alkalmával tizennégy esküdtről megállapítást nyert, hogy egészséges, sőt a legtöbbje otthon sem volt, amikor a bizottság bekopogtatott. Nyomban jelentést tettek a törvényszéki főelnöknek, aki a törvény értelmében fejenként 17.000 lej pénzbüntetéssel

sújtotta az esküdteket. Ezenkívül egy másik büntetést is alkalmazott, amelyet azonban — az előzményekből ítélve — sokkal könnyebben el fognak viselni a megbüntetett esküdtek. Az elnök ugyanis egy évre megvonta jogukat, hogy az esküdtszék tagjai lehessenek. Az érdekes eset általános felháborodást váltott ki igazságügyi körökben.

Az aradi mozók mai műsora

5, 7 és 9 órákor.

CENTRAL: Premier! LIEBESWALZER (Szerelmi keringő.) Az UFA-filmgyár parádés filmoperettje, amely a páratlan sikerű „A királynő férje“ c. slágerfilmnel egyenrangú. A főszerepeket az elbájoló Lilian Harvey és a snajdlig Willy Fritsch játsszák.

SELECT: A TITKOK TÜKRE. Érdekessző dráma. Főszereplői: Rina de Liguoro, Felicitas Maltén és Fritz Rasp.

ELITE: Utóljára. A FEHER POKOL. Világláger. Főszerepekben: Lea Riefling, Gustav Diessl és Ernst Udet a világhírű repülő.

GRADISTE: Utóljára. FLIRT. Vigjáték. Főszereplők: Florence Vidor, Marietta Müller, Loretta Young és Albert Conti.

HIREK

Csak levetett cipővel lehetett intervjut kapni a ki-szabadult Ghanditól

Az indiai nacionalista vezér felpanaszolja, hogy 7 fontot fogyott, mialatt az uccán a forradalmat élteti a tömeg

Londonból jelentik: Ghandi újból fogadta a sajtó képviselőit. Csak azokat a hírlapírókat engedték a nacionalista mozgalom vezéréhez, akik cipőjüket levetették. Akik a fölhívásnak nem tettek eleget, azok nem járulhattak Ghandi elé. A hírlapírók, miként a tanítványok, a földre kuporodtak és úgy hallgattak végig a nyilatkozatát.

A nacionalista mozgalom vezére kijelentette, hogy az indiai nép felfüggeszti itéletét, de nem függeszti fel a nacionalista kongresszus tevékenységét. Ezután elmondotta, hogy fogsága során hét fontot veszített súlyából, de most még jobban érzi magát, mint letartóztatása előtt. Alig fejezte be Ghandi nyilatkozatát, amikor nagy tömeg lepte el az uccát, amely hangosan kiáltotta:

— Győzelem Ghandinak, éljen a forradalom!!

— Aradi meteorológiai jelentés. Január 28-án: Hőmérséklet: — 2, + 2 C. Légnymás: 758—759 mm. Nedvesség: 51—86 %. Prognózis január 29-re: Változékony, ködös idő, kisebb havazással, később lassú derüléssel.

— Csütörtökön lép hivatalába az új CFR-igazgató. Bucurestiből jelentik: Mihai Ionescu, a CFR új vezérigazgatója csütörtökön foglalja el hivatalát. Az igazgatótanács tagjainak számát hír szerint 11-ről 7-re szállítják le.

— A sajtó ellen tüntetett a bucuresti-i diákság. Bucurestiből jelentik: A bucuresti-i egyetem hallgatói ma délelőtt nagy tüntetést rendeztek az Adeverul ellen, a lapnak egyik, Iorgáról írt ironikus hangzású cikke miatt. A Gutenberg Otthon környékén, a Sarindar-utcában történt a gyülekezés. A karhatalom idejében kivonult és hamarosan sikerült beszorítani a tüntetőket a Gutenberg Otthonba. Számos incidens történt, míg végül sikerült ellojtaní a tüntetést.

— Nem kapta meg Andronescu lemondó-levelet a közlekedésügyi miniszter. Bucurestiből jelentik: Raducanu közlekedésügyi miniszter kijelentette, hogy nem kapta meg Andronescu postavezérfelügyelő lemondó levelét.

— Dr. Pop Aurel Pocioianu János helyére pályázott Dr. Pop Aurel városi tisztviselő kérvényt nyújtott be a város vezetőségéhez, kérve, hogy a Pocioianu János nyugdíjazásával megüresedett szolgálati főnöki állásba nevezzék ki. A permanens bizottság ma foglalkozott a kérvénnyel, melyet elutasított.

— Ötven százalékos kedvezményrel utazhatunk a mintavásárokra. Bucurestiből jelentik: A CFR vezérigazgatósága körrendeletet intézett az összes igazgatóságokhoz, miszerint a bécsi, budapesti, prágai és lipcei utazásokkal kapcsolatban, 50 százalékos kedvezményben részesülnek a CFR vonalain utazók, ugyancsak, akik Bucurestiből, Ploestiből, vagy Campinából szombaton, vasárnap, vagy ünnepnap Brassóba utaznak. Ez a körrendelet főleg a sielőket részesíti kedvezményben.

— Négy görög miniszter esett áldozatul a spanyol-járványnak. Athénből jelentik: A spanyolnátha Görögországban ijesztő mérveket ölt. A járványnak igen sok halottja van. A hatóságok bezárták az összes iskolákat, az uccán való csoportosulás szigorúan tilos. A kormány négy tagja is megbetegedett spanyolnáthában, ezek között van Venizelos miniszterelnök is.

— Mért engedték szabadon Gandhit? Az érdeklődő újságíró azt a választ kapta, hogy szombaton este lesz az aradi színházban Githy Soma és Rákosi Viktor nagysikerű vígjátékának, a „Sasok”-nak az előadása, amit Győző Alfréd javára rendeznek és még a hindu apostolt sem akarták megfosztani a nem mindennapi szórakoztató eseménytől.

Kirándulásoknál, túrákon szopogasson Anacot pasztillát, fertőtleníti a száját és torkát, üdítene. Egy doboza ára 37 lej.

Nem helyezik el Aradról a jegyzőiskolát

Távirati rendelet érkezett az aradmegyei prefekturára — Dr. Lázár Agoston intervenciójának sikere

Ma délután a belügyminiszteriumból távirat érkezett az aradi megyei prefekturára, amelyben közlik, hogy visszavonták ideiglenesen azt a rendeletet, hogy az aradi jegyzőiskolát február elsejével Temesvárra helyezik át. Mint megtudtuk, nagyarányú mozgalom indult meg a jegyzőiskola Aradon való maradása érdekében és azonkívül, hogy dr. Lázár Agoston megyei választmányi elnök táviratilag intervniált Bucurestiben, a parlamenti képviselők is megfelelő lépéseket tettek az iskola ügyében. Az intervencióknak kellő eredményük is volt, amit a ma érkezett távirat igazolt.

A belügyminiszterium rendelete úgy szól, hogy az iskola további rendelkezésig marad Aradon

és ezért egyelőre nem tudni, vajon véglegesen itt hagyják-e ezt az intézményt, vagy pedig csak erre a tanévre szól a rendelkezés. Ha az utóbbi eset is áll fent, az iskola növendékei, akik nagyjából aradmegyeiek, mindenesetre örömmel fogadják a rendeletet, amely megmenti őket attól, hogy az idei tanévet elveszítsék. A közeli napokban tehát újra megindul a már beszüntetett tanítás az aradi jegyzőiskolában.

MAGÁNCÉGEK is létesíthetnek rádióleadó-állomásokat

Rendeletileg adott engedélyt az egyes nagyvállalatok és gyártelepek számára a posta-vezérigazgatóság — Külön engedélyt ad ki minden egyes esetben a kormány

Bucurestiből jelentik: A postavezérigazgatóság ma rendeletet adott ki, amelyben lehetővé teszi, hogy egyes nagyvállalatok és gyártelepek rádióleadó és felvevő állomásokat létesíthetnek, hogy egymással állandó érintkezésben állhassanak. Kizárólag olyan vállalatok élhetnek ezzel az engedéllyel, amelyek közszükségleti cikkek előállításával foglalkoznak. A rádióleadó és felvevő készülékek utáni díjakat a vezérigazgatóság a következőkben állapította meg:

Az engedélyért évenként ezer lejt kell fizetni. Ezenkívül a leadó és felvevők közötti távolság arányában mellékdíjak fizetendők. Tíz kilométeres távolságra 3000 lej, 50 kilométeresre 6000 lej, száz kilométeresre 8000 lej évenként. Az állomásokat csak a vállalat fontos érdekeit vagy munkásai életét érintő sürgős közleményekre szabad felhasználni és felállításukra a kormány ad engedélyt a postavezérigazgatóság útján.

— A sajtó vasuti szabadjegyei február 15-ig érvényben maradnak. Bucurestiből jelentik: Az újságírók szabadjegyének érvényét a CFR igazgatósága február 15-ig hosszabbította meg.

Meghalt a ballerina

Párisban tragikus eset történt a nagyszabású Cirque d'Hiver színpadján. Ott szerepelt esténként Albertina Fratellini — a híres Fratellini artista-család tagja — aki balletet mutatott be a család egy másik tagjának lovassmutatójával kombinálva. A szívbajos táncosnő a legutóbbi előadásán elvágódott a színpadon és holtan ottmaradt. A halott ballerina két nevetősrerajzolt szája bohóc cipelte ki a színpadról, miközben könnyek csorogtak végig festékes arcukon... Finita la...

— Esküvő. Varga Gusztáv állami vasuti gépész tegnap tartotta esküvőjét Kett Annuska urleánnyal Piskin. Az esküvői szertartás nagy érdeklődés mellett folyt le. A templom zsufolásig megtelt. Az esketést Kurcsics Gábor plébános végezte, akinek megható alkalmi beszéde emelte az esküvői ünnepélyes hangulatát. Az esküvői lakomán helyi és vidéki vendégek ünnepelték az új házasságot és cigányzene hangjai mellett reggeli hét óráig táncolt az ifjuság.

3000 méter vaszonmaradék

feltűnő olcsó ára

40.—Lej métere

Ruttkay & Botye cégnél

ARAD, megyeháza szomságában.

— Megőrült a sekrestyés és felgyújtotta a templomot. Szalonikiből jelentik: A francia kolónia templomának elbocsátott sekrestyése felgyújtotta a templomot, majd amikor a tűzoltók megérkeztek, lövöldözni kezdett rájuk, hogy ezzel megakadályozza munkájukat. Csakhamar megjelent a rendőrség, amely formális ostromot rendezett a sekrestyés ellen, aki elbarrikádozta magát és így védekezett tovább. Mikor a sekrestyés már látta, hogy lövöldözése hiába való, berohant lakására, magára zárta az ajtót. Az ajtó felfeszítése után a sekrestyést holtan találták meg. Az őrült ember felvágta ereit.

— Bronzkori lelet után érdeklődik a svéd trónörökös — Magyarországon. Pécsről jelentik: Fejes György, a pécsi múzeum igazgatója levelet kapott a svéd trónörökösötől, aki melegen érdeklődik az iránt, hogy a Németországban végzett ásatások valóban oly értékes leletet eredményeztek, mert ha igen, úgy ő mint régész megtekintené és tanulmányokat folytatna a bronzkori leletekről.

— Halálozás. Özv. Nikolets Gézáné szül. Bakonyi Gabriella folyó évi január hó 27-én este 10 órakor életének 41-ik évében elhunyt. Temetése folyó évi január hó 29-én délután 3 órakor lesz a Str. Vincentiu Babes (Kiss Ernő-u.) 16. számú gyászházban. Bakonyi Kálmán ismert aradi egyetemi tanár testvérhúgát gyászolja az elhunytban.

— Óriási méretű földrengést jeleznek a földtani intézetek: Budapestről jelentik: Ugy a prágai, mint a belgrádi földtani intézetek katasztrófális földrengést jeleztek, amely husz percig tartott. Az obszervatórium műszerei után a földrengés helyét nem lehet megállapítani.

— Öngyilkos glogováci gazdálkodó. Zeldar Péter glogováci lakos ma reggel hozzátartozói távollétében felakasztotta magát. Mire az öngyilkosságot észrevették, a 35 éves gazdálkodó már halott volt. A glogováci csendőrség jelentette az esetet az aradi ügyészségnek, amely tekintettel arra, hogy bűneset nem forog fenn, megadta az engedélyt a temetésre.

— Vermérgezés okozta Brata János halálát. Brata János tragikus halálával kapcsolatosan, annak a közlésére kértünk fel, hogy az elhunyt ezen betegsége alkalmával nem dr. Török Dezső kezelése alatt állott, hanem dr. Törököt csupán a már több nap óta fenálló súlyos betegség utolsó napján hívták a beteghez. Dr. Török Dezső megállapította, hogy egy végetesen súlyos, napokkal azelőtt keletkezett vérmergezés s ebből támadt thrombozisz esete forog fenn. Az összehívott konzilium megállapítása igazolta a fenti diagnózist, azonban a betegen már segíteni nem lehetett, mert a szervezetben elterjedt vérmergezés következtében szívgyengeség állott be s ez okozta a halált.

A tápanyagok salakjának, bomlásának k 24 óránként távozni kell a szervezetből. Artin dragée az a szer, amely fájdalom nélkül, biztosan és kellemesen végzi el a béltisztítás nehéz feladatát. Kérje orvosától.

Sülyedni kezdett a föld az uccaseprő lábai alatt

25 méter hosszúságban két méternyire lesülyedt az uttest az egyik pécsi uccán.

Pécsről jelentik: Ma reggel félnyolc óra tájban Garadi Vilmos uccaseprő kétkerekű kocsiával a Felsőmalom-uccában haladt és amikor a 16. számú ház elé ért, megrémülve érezte, hogy a talaj sülyedni kezd alatta. Kocsiját otthagynva, gyorsan elrohant a veszélyeztetett helyről. Alig ért az ucca sarkáig, amikor a ház előtt a talaj 25 méter hosszúságban beomlott.

Pár perc múlva kivonult a tüzoltóság, mely a talajsülyedés által megrongálódott házat alátámasztotta. A tüzoltóság és a kivezényelt katonaság a környéket teljesen elzárta a forgalomtól. Hivatalos megállapítás szerint a talajsülyedést csatornapadés okozta, mely a talajt teljesen alámosta. A 25 méter hosszúságban beomlott talaj körülbelül 2 méter mély. A talajsülyedés alkalmával az az uccaseprőn kívül, aki idejében elment, senkinek sem tartózkodott a helyszínen és így emberéletben nem esett kár.

— Poincaré halálhíre terjedt el Párisban — alaptalanul. Párisból jelentik: Tegnap délután riasztó hírek terjedtek el arról, hogy Poincaré volt francia miniszterelnök állapota válságosra fordult. Az elterjedt hírek azonban alaptalanok, mert a volt miniszterelnök környezete szerint, a beteg napról-napra jobban érzi magát.

— Öt vagon fa a munkanélkülieknek. A megye vezetősége ma átiratban értesítette a várost arról, hogy hozzájárul ahhoz, miszerint a város Aradmegye költségén öt vagon fát vásároljon a csalai erdőtelepről az aradkörnyéki munkanélküliek számára.

— Kényszerelgyezséget kért egy százéves bécsi cég. Bécsből jelentik, hogy a közel száz év óta fennálló Johann Teutsch und Söhne, belvárosi, Hamburger-gassel szörmeárnyagkereskedő-cég, a kereskedelmi bíróságnál kényszerelgyezési kérelmet nyújtott be. A cég valamivel több, mint egymillió schillinggel tartozik és 35 százalékot ajánl fel.

— Továbbra is letartóztatásban marad Barényi postatakarékpénztári főtanácsos. Budapestről jelentik: A vádtanács Barényi Béla postatakarékpénztári főtanácsos szabadlábrahelyezési kérelmét elutasította és a magasrangú tisztviselő további fogvatartását rendelte el. Az a gyanú merült fel ugyanis, hogy a főtanácsosnak része van a nemrég elkövetett ezer pengős csokkcsalásban is.

— Halálos köömlesztés a borossebesi márványbányában. Tegnap délután a borossebesi márványbányában köömlesztés történt, amely halálos áldozatot is követelt. A munkások délelőtt robbantottak és a kirobbantott márványtömböt a délutáni folyamán akarták eltávolítani a robbanás színhelyéről. Munka közben Ocean János szakmunkás az egyik szilárdnak látszó tömb alatt dolgozott, amikor hirtelen óriási robajjal a tömör megmozdult és a szerencsétlen embert összelapította. A borossebesi csendőrség kérelmére az aradi ügyészség vizsgálatot vezetett be annak kiderítésére, hogy a munkás haláláért nem-e terhel valakit felelősség.

Aki halálát tartósan meg akarja őrizni, reggelre, uzsonnára rendszeresen Oyomaltint fogyasszon.

— Meghalt a zerindi jegyző. Tegnap este értesítés érkezett az aradi megyei prefektúrára, a mellyel közölték, hogy Dehelean Miklós zerindi jegyző meghalt. A hírre elrendelték, hogy a megyeházára gyászlobogót tüzzenek ki.

— A rendőrség katonai ügyosztályának felhívása. Az aradi rendőrség katonai ügyosztálya közli, hogy az 1898 évi születésűek, vagy pedig ennél a kornál idősebbek, 1931 április 1-ig bejárólág kérvényileg kérik sorozásukat. Ide tartoznak kérvényt beadni azok is, akiket 1920-ban a sorozásnál nem vettek fel, ezenkívül azok is, akik sorozáson nem jelentkeztek és akik sorozáson még egyáltalában nem voltak. A kérvényhez csatolni kell az állampolgársági bizonyítványt és a keresztlevelet. Részletesebb felvilágosítást az aradi központi rendőrség katonai ügyosztálya ad.

LEGUJABB

Ripka Ferencet fölényes többséggel választották újra Budapest főpolgármesterévé

Diszmagyarban jelent meg a városházán a megválasztott főpolgármester — 184 tanácsos közül 163 Ripkára szavazott

Budapestről jelentik: Ma zájlott le Budapesten a főpolgármester-választás. A városházára felvonult 184 tanácsos közül, 163 szavazott Ripka Ferencre, 18-an Bódy Ti-

vadarra és 3-an Kozmára. Küldöttség ment Ripkáért, aki diszmagyarban jelent meg az ülésen, majd Sipőcz Jenő polgármester beszéd keretében beiktatta a főpolgármestert.

Kettészakadt a Heimwehr egységes szervezete

Stahremberg herceg diktatúrát igényelt magának, amit megtagadtak tőle. Külön „munkaközösséget” létesítettek a lázadó Heimwehr-szervezetek

Bécsből jelentik: Éles ellentétet keletkeztek a Heimwehr kebelében Stahremberg herceg miatt. A Heimwehr mai értekezletén a herceg azt a javaslatot tette, hogy ruhózzák fel az alakulat vezetését diktatori hatalommal és adjanak felhatalmazást az egyes tartományi vezetők elmozdítására is. Ezzel kapcsolatosan a vasutas szervezetek, valamint a Heimwehr bécsi, tiroli és vorarlbergi tagozatai külön javaslatot tettek, amelyet azonban

Stahremberg herceg nem tárgyalgatott le.

Az események következtében a javaslatot tevő tagozatok külön ülést tartottak és elhatározták, hogy külön munkaközösséget létesítenek, mindaddig, amíg a jelenlegi vezetés áll a Heimwehr élén és nem veszik tudomásul Stahremberg herceg rendeleteit. A határozat, amely általános feltűnést keltett osztrák politikai körökben, a Heimwehr kettészakadását jelenti.

— Váltóra utaztak Lippa és Temesvár között a parasztok. Lippáról jelentik: A mai gazdasági viszonyokat jellemzi az alábbi kis eset, amely a Lippa és Temesvár közötti uton fekvő községek egyikében történt meg és amelyet Lippán élénk érdeklődéssel tárgyalnak az emberek: Chesint községből a hétfői napra, valamilyen pörös ügyből kifolyólag, 12 földművest idézett meg a temesvári törvényszék. A parasztok az idézéssel együtt megkapták ugyan a harmadosztályú szabadjegyet is, azonban a vasutállomás több kilométerre fekszik a falutól és miután a vonat már hajnali fél 4 órakor indul kénytelenek lettek volna éjjel körül utnak indulni. Ehelyett azonban megállapodtak abban, hogy a Lippa—Temesvár között közlekedő autobuszon fognak utazni. Miután pénze egyiknek sem volt még vasárnap délután kiállítottak egy váltót, amelyet mind a tizenkét paraszt aláírt. Az autobusz megérkezett és az emberek megbízottja előterjesztette az ügyet az autobuszt vezető tulajdonosnak. Ez — látva a parasztok becsületes szándékát — készen nyilatkozott őket váltó nélkül is elvinni; a parasztok azonban ragaszkodtak a váltó elfogadásához. A tulajdonos végül is elfogadta a váltót és bevitte a parasztokat Temesvárra. Jellemző a paraszt teljesítőképességére ez az eset, mert már magával szemben is szükségnek tartja a váltó elfogadását. Mint aki saját viszonyait ismeri, tudja hogy váltó nélkül nem fog fizetni. (s. j.)

— Akinek a szív működése rendetlen, erőlködés nélkül úgy érhetnek el könnyű székelést, ha naponta reggel éhgyomorra megisznak egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet. Szívszakorvosok megállapították, hogy a Ferenc József viz szívelzsírosodásnál és billentyűhibáknál is enyhén, biztosan és mindig kellemesen hat. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és tüzserüzletekben kapható.

— Két izben szállt ki éjszaka a tüzoltóság. Ma este 8 óra körül értesítették az aradi tüzoltóságot, hogy a Péter-ucca 20. számú házában egy faskamra kigyulladt. A tüzoltóság gyorsan kivonult a helyszínre és az aránylag kisméretű tüzet pár perc alatt eloltotta. Ugyancsak ma este értesítették a tüzoltóságot, hogy a Minorita-pálotában kéménytűz ütött ki. A tüzoltóság a tüzet itt is rögtön elfojtotta. A kár mindkét helyen jelentéktelen.

— Kerékpárt találtak! Az aradi rendőrség közli, hogy egy „Diamant” gyártmányú, 7.446.507-es gyári számmal ellátott kerékpárt igazolt tulajdonosa átveheti a központi rendőrségen.

Xenia és Olga nagyhercegnők keresztülhúzzák a szovjet számításait

Per utján akariák meggátolni az orosz koronaékszerek eladását

Londonból jelentik: Xenia és Olga orosz nagyhercegnők, a meggyilkolt cár nővérei pert indítottak annak megakadályozására, hogy Newyorkban elárverezzék a volt cári koronaékszereket, amelyeket a szovjet foglalt le és amelyeket most akart értékesíteni Amerikában. A nagyhercegnők kérik a bíróságot, rendelkezésükkel az ékszerek letagorolását, miután azok rablás után jutottak a szovjethez.

— Paál Aranka tánciskolájában (Krispin-terem) ma este vizsgabál. Február hó 3-án új tánc-kolon kezdődik.

— Hírek a rendőrkveszturáról. Az aradi rendőrség elfogta Paladi János 32 éves katonaszökevényt, aki Magyarországról átszökött a határon. Paladi Jánost átadták a hadbírósnak. Ugyancsak határátlépésért előállították Román Florea 22 éves háztartási alkalmazottat is. — Ma délelőtt előállították a rendőrségre Stoica Vasile 30 éves lakost és Ardlean György 38 éves napszámost, akik tegnap Hirschmann rádió-cég csomagolójától Varga Józseftől 9000 lejt loptak. Az eljárást megindították ellenük. — A központi rendőrség előállította Sz. Julia aradi lakost, aki ellen az a gyanú merült fel, hogy titkos prostitúciót üz.

— Felhívás. A törekvő vakok önszegélyező egyesületének aradi csoportja február hó 8-án kizárólagosan exisztenciális célokért törekvő és önszegélyező jótékonycélu bállal egybekötött műsoros estélyt rendez a Gutenberg dalárda, Dorogi Manóka, Bözsike, Rózsa és Sándor közreműködésével. Az estély este 8 órakor kezdődik a Fehérkereszt nagytermében. A gazdag műsoron énekesz-mok, magán- és páros jelenetek és a vakok képességeiről szóló felolvasás szerepelnek.

— Katonai okmányok. A hadkiegészítő parancsnokság közli, hogy mindazok, akik december 18-ig nem jelentek meg a katonai okmányokat felülvizsgáló bizottság előtt, azok 1931 január 31-ig a városban mutathatják fel utólag igazolványaikat.

— Az Aradi és Aradmegyei Gépkecsvezetők Egyesülete február 1-én tartja rendez évi közgyűlését saját klubhelyiségében: Str. Horia (Széchenyi-ucca) 10.

— Dr. Lakatos badeni szanatóriuma Wien mellett egész télen teljesen üzemben. Összes diéta, külön szívsztály. A legnagyobb komfort, klinikai kezelés mellett a megfelelő szórakozások. Méreket egységárak úgy a pensio, mint a kezelésre vonatkozólag.

Nyílt állásfoglalásra készül fel a görög-keleti papság a kormány ellen, ha nem tekint el az államsegélyek csökkentésétől

Comsa Gergely dr. püspök vett részt a püspökök nagyszombi értekezletén Arad képviselőjében — Interveniálnak az egyházak a kormányelnöknél

Nagyszombánból jelentik: Az erdélyi görög-keleti püspökök az egyházi költségvetés csökkentése ügyében értekezletet tartottak Nagyszombán. Az értekezleten az aradi görög-keleti egyházmegye képviselőjében Comsa Gergely dr. püspök és dr. Ciuhandu György szentszéki tanácsos vettek részt. Megállapították a püspökök, hogy a költségvetés

leszállítása, valamint az áldozati adó alkalmazása súlyosan érinti az egyházat. Elhatározták, hogy az egyházak megjelennek a miniszterelnöknél és kéri, tekintsen el a költségvetési csökkentéstől. Ha nem bizonyulna eredményesnek az intervenció, úgy összehívják az Andrei Saguna egyházi egyesületet rendkívüli közgyűlésre és a papság együttesen foglalt nyilvánosan állást az ügyben.

A Tritthaler-cég kényszeregyezségi kérelmének helyt adott az aradi törvényszék

Az aradi Kereskedelmi és Iparkamara akciót indít a kiegyezés érdekében — A cég négy egyenlő részben hajlandó kielégíteni a hitelezőket

Tritthaler Ferenc és Társa aradi építész-cég mintegy két héttel ezelőtt inszolvenciát jelentett be az aradi törvényszéknek. Az építővállalat, amely az utóbbi években nagykonvenciójú tervek megvalósítását tűzte ki feladatául, a gazdasági helyzet leromlása folytán nem tudta keresztülvinni tervét és miután kilenc millió aktívával szemben 11 millió passzív mutatkozott, kénytelen volt egyezséget kérni hitelezőitől. A hivatalos egyezkedéssel egyidejűleg magánjellegű tárgyalások is folytak a hitelezőkkel. A Tritthaler-inszolvenciában érdekelt hitelezők értekezletet tartottak, amelyen több órán át vitatták meg a helyzetet. Megállapították, hogy a 87 hitelező közül 81 aradi és aradmegyei, tehát

kereskedelmi bírósága ma délelőtt tárgyalta érdemlegesen a Tritthaler-féle inszolvenciát. Miután a bíróság megállapította, hogy az inszolvens vállalat a törvényben előírt biztosításokat nyújtani képes, elvben helyt adott a kérelemnek. Topciu Constantin törvényszéki bírót delegálták a kényszeregyezségi eljárás lefolytatására és a hitelezők névsorából ideiglenesen Schilling Andor, Bogdan Gyulát és Kornis Zsigmondot delegálták a hitelezők érdekeinek képviselőiként. Mint ismeretes, a Tritthaler-cég megfelelő garanciák mellett 60 százalékot ajánlott fel hitelezőinek, amely összeg négy egyenlő részben lenne fizetendő. A kereskedelmi bíróság február 27-ére hívta össze az érdekelt hitelezőket annak eldöntésére, hogy érdemben elfogadják-e a Tritthaler-cég ajánlatát, vagy sem.

a nagyarányú inszolvencia csaknem kizárólag aradi kereskedőket és iparosokat érint.

A nem aradi hitelezők közül a dévai Banca Economica 867.000 lejjel szerepel, de jelzálogi fedezete van. Tekintettel a fizetésképtelenség aradi jellegére, a hitelezők elhatározták, hogy felkérlik az aradi kereskedelmi és iparkamara vezetését, hogy vegye kezébe a fizetésképtelenség ügyét, bocsássa az érdekelt hitelezők rendelkezésére a kamara nagytermét, súlyával és tekintélyével hasson oda, hogy a kiegyezés létrejöjjön és hogy nyolcvan aradi iparos és kereskedő hozzájusson pénzéhez.

Az aradi Kereskedelmi és Iparkamara honoralni akarja a Tritthaler-cég hitelezőinek kérelmét és már legközelebb értekezletre hívja össze az érdekelteket. Az értekezleten meg fogják hallgatni a Tritthaler-cég képviselőjének beszámolóját az építővállalat vagyoni helyzetéről és megvitatják a javaslatot, amelyet a cég tenni fog a kiegyezési kvóta érdekében.

Ettől függetlenül az aradi törvényszék ké-

A cukorkartell nem halt meg, csak alszik, mondották a gyárak képviselői az érdeklődő Manoilescu miniszternek, aki az árak leszorítására törekszik — Ioanitescu a feketeszesz ügyében tárgyal az ipari érdekeltségekkel

Bucurestiből jelentik: Manoilescu ipari és kereskedelmi miniszter ma tárgyalásokat folytatott a cukorgyárak képviselőivel. A miniszter a cukorkartell felbomlásának okairól érdeklődött. A cukorgyárak képviselői kijelentették, hogy az erre vonatkozó tárgyalások még folyamatban vannak és valószínű, hogy rövidesen eredményre is vezetnek. Ma-

noilescu egyébként a cukorárak leszállításáról tárgyal. Minden remény meg van arra, hogy az akció sikerre vezet, mivel nagy cukorrépa-készletek állnak rendelkezésre.

Ezzel párhuzamosan P. Ioanitescu volt pénzügyi alminiszter a szeszgyárakkal folytatott tárgyalásokat a feketeszesz ügyében.

Magántisztviselőt sem lehet üzleti érdekből elhelyezni

Elmarasztalta a bíróság a Victoria-bankot — Fontos elvi jelentőségű döntés a magántisztviselőkre vonatkozólag — Érdekes tárgyalás az aradi törvényszéken

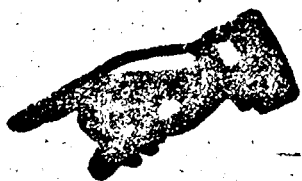
Egy igen érdekes és fontos döntést hozott ma az aradi járásbírósnál Munteanu bíró, az aradi „Victoria”-bank és emek volt tisztviselője, Bogdan Virgil peres ügyében. Nevezett tisztviselő 1925. óta szolgált a banknál, mint véglegesített hivatalnok, könyvelői minőségben. Néhány hónappal előbb a bank üzleti érdekből elhelyezte Bogdan Virgilt az aradi központból a borosjenői fióküzletbe. Az elhelyezett tisztviselő megtagadta az új állás hivatali elfoglalását, követelve, hogy továbbra is a központban dolgozhasson. A bank erre felmondás nélkül, hivatalos kötelezettségeinek megtagadása miatt, azonnalra elbocsátotta szolgálatából Bogdan Virgilt.

A jogaiban megsértett tisztviselő ügyvédje, dr. Gherman Dante által beperelte a „Victoria”-bankot az elmaradt fizetés, valamint kártérítés miatt. A mai tárgyaláson a bank képviselőjében dr. Papp Teodor ügyvéd, kamarai dékán kérte a bíróságot a felperes keresetének az elutasítására, minthogy a banknak jogában áll a tisztviselőnek azt a beosztást és munkakört megszabni és kiosztani, amelyet a

bank akarja és jónak látja és emellett jogában áll a központi szolgálatból a fióküzletbe elhelyezni szolgálatát végzett. Dr. Gherman a felperes képviselőjében hivatkozással az ipartörvényre, valamint a bank szabályzatára, azal indokolta, hogy sem a törvényben, sem a szabályzatban nincsen előírva az igazgatóság az azon joga, hogy önkényesen helyezze el tisztviselőit az ország egyik helyéről a másikra és nincs joga elbocsátani tisztviselőjét felmondás nélkül.

Ilyenmü intézkedésnek csak fegyelmi eljárás folytán, vagy előléptetés esetén van helye. Új beosztás és elhelyezés el nem fogadása pedig nem képez szolgálatmegtagadást. Hosszu vita után a bíróság helyt adva a keresetnek, elmarasztalta a „Victoria”-bankot volt tisztviselőjével szemben, 96.300 lej kifizetésére, az elmaradt fizetés és kártérítés címén, tekintet nélkül a felelősségre. Indoklásában a bíróság a tisztviselőnek az érvelésére helyezkedett. Az ítélet, amellyel szemben a magántisztviselők általános érdeklődést mutattak, nagy meglepetést keltett.

INGYEN KAPJA

és hó végéig

AZ ARADI KÖZLÖNY-t,

ha ma megrendeli.

Az előfizetést csak 1931. február 1-től számítjuk.

Megszállta a spanyoljárvány Aradot

Dr. Cucu Vazul városi főorvos részletes haditervéről nyilatkozik az Aradi Közlöny olvasói számára — Mit kell tennünk, hogy a fertőzés veszélyét elkerüljük?

Ott a legerősebb a spanyol-bacillus, ahol leggyengébb a gazdasági helyzet

Aradra újra beérkezett az influenza járvány. Majdnem minden házban találni beteget és a járvány könnyű áldozatainak száma napról-napra nagyobb lesz. Szerencsére az idén könnyű lefolyású a betegség és csak a legritkább esetben keletkezik valamilyen komplikáció. A megbetegedéseket nem jelentik be a városi főorvosi hivatalnak és így csak a magánorvosok jelentéséből állapítható meg pusztítása. A hatóságok egyelőre nem találják szükségesnek a rendszabályok foganatosítását. Beszélgetést folytattunk az influenza-járvány ügyében dr. Cucu Vazul városi főorvossal, aki megerősítette fenti értesítéseinket és az influenzáról, valamint az ellene való védekezésről a következőket mondotta el:

Nem veszélyes a mai járvány

— Az influenza nem jelent orvosilag pontosan meghatározott betegséget. Eredetileg a múlt század kilencvenes éveiben fellépett járványt, amely ugyancsak nagyon sok emberéletet követelt áldozatul, nevezték el influenzának és a betegség kórokozójaként a Pfeiffer által felfedezett és róla elnevezett bacillust ismerték el. A háború vége felé világossá vált, hogy a Pfeiffer-féle bacillus volt. Az igazi kórokozót máig sem sikerült biztonsággal megállapítani. Az utóbbi években fellépő járványoknál ugyan csak nem egy egységes kórokozóról van szó: különböző baktériumok szerepelnek az influenza előidézőjeként. Közös tulajdonsága azonban az, hogy nagyon hamar terjed el, az egyik ember viszi át a másikra és rendszeresen a felső légutak hurutjában nyilvánul meg. Arra való tekintettel, hogy nem csupán a légutak egy lokális megbetegedéséről van szó a legtöbb esetben, hanem egy általános, az egész szervezetre kiterjedő betegségről, természetesen nagyon sok esetben más jelenségek is fellépnek. Így különösen fejtájtás, izomfájdalmak, ízületi jelenségek, néha gyomorbélzavarok és az egész közérzet megrosszabbodása nagyon gyakori kísérő jelensége az influenzának. Megnyugtató az az lehet mondani, hogy a mostani járvány nem olyan rosszindulatú, mint annakidején a nagy spanyoljárvány. A komplikációk, különösen a szív és érrendszer zavarai, amelyek olyan hirtelen vezettek ka-

tasztróiahoz, komolyabb tüdőjelenségek nem lépnek fel; ugyancsak nem jelentkezik agyvelőgyulladás, amely annak idején annyi virágzó fiatalember életét változtatta roncscsá.

Milyen óvintézkedéseket tehetünk?

Mégis szükséges óvintézkedéseket tenni, hogy a járvány lehetőleg ki ne terjedjen; mert ha ma még nem is olyan veszélyes, holnap megváltoztathatja a jellegét és komolylyá válhatik. Helyes, ha kerülünk minden közelebbi érintkezést influenzás betegekkel. Amennyire lehetséges, ne járjunk zsúfolt helyiségekbe. Hagyjuk el ez alkalommal azt a teljesen felesleges és rossz szokást, hogy az asszonyoknak kezet csókolunk (néhány még a keztyűs kezet is megcsókolják); teljesen felesleges például a kézfogás is. Azt hiszem, hogy a kalaplevételt az uccán köszönnél is nyugodtan el lehetne tenni, mondjuk — nyári időre.

— Azt talán felesleges mondanom, — mondotta Cucu dr. — hogyha valaki náthás, vagy köhög, ne menjen bele a másiknak az arcába, ne köhögjön pont az ajkaira, tartson zsebkendőt maga elé. Ez mindenkinek a saját érdeke is, mert ha ma inficiálja a barátját, aztán maga kigyógyul, egy hét múlva esetleg visszakapja megint a betegséget ugyanattól, akinek ő adta tovább.

Ha valaki influenzás, akkor lehetőleg maradjon otthon; ha lázas, ágyban. Komolyabb jelenségek, vagy rossz közérzetnél feltétlenül orvost kell hívni.

Összefügg a spanyol — a gazdasági helyzettel

Csakh még egy-két általános megjegyzést, illetőleg észrevételt. Feltűnik, hogy az évenként fellépő influenza-járványok csaknem mindig azokban a nagyvárosokban jelentkeznek nagymértékben, amelyekben a gazdasági helyzet folyton legrosszabbak a szociális viszonyok, ahol legnagyobb a munkanélküliség. Ez a körülmény arra enged következtetni, hogy az emberi táplálkozásnak, öltözködésnek egy-

általában a szociális helyzetnek valamelyes kihatása kell, hogy legyen az influenza elterjedésére. Bizonyos az, hogy a leromlott szervezet kevésbé ellenállóképes és minden betegségnek, így az influenzának is hamarabb áldozatul esik, mint a jobb erőállapotban lévő szervezet. Ebből a gondolatmenetből az is adódik, hogy a járványok elkerülése céljából többek között az emberek anyagi, szociális helyzetének a javításával is törődnünk kell.

A Magyar Bál az idei farsang szenzációja lesz

A rendezőség lelkes hölgygárdája dr. Barabás Béla elnöklete alatt ülést tartott a Magyar Pártban

A Magyar Bál rendezésének utolsó simításait végezte el az a lelkes hölgygárda, amely a Magyar Otthon helyiségében ma délután fél hat órakor tartott ülésén megjelent. Az a lelkes és minden tekintetben biztató hangulat a bál biztos sikerének előre veti az árnyékát. Az ülést dr. Barabás Béla a Magyar Párt elnöke nyitotta meg, amelyben a következő hölgyek vettek részt: Ando Józsefné, dr. Barabás Béláné, dr. Borsos Béláné, Balajthy Györgyné, Balázs Jánosné, Boros Károlyné, Balázs Magda, Bartha Jánosné, Basch Maca, Fischer Mihályné, Grosz Józsefné, Galbács Mária, Hendrey Ilona, Harman Béla, Hoits Mihályné, Zs. Horváth Lajosné, Kintzig Géza, Kneffel Béláné, Köteles Erzsike, dr. Lőcs Rezsőné, Lovasberényi Árpádné, Mairovitz Emilné, Meszmerák Gyuláné, Kelcher Erzsike, Meszmerák Vilma, Nagy Istvánné, Poltz Józsefné, Moltz Margit, dr. Parecz Béláné, Reinhart Gyuláné, Steinitzer Jenni, dr. Simo Károlyné, Soltz Gyuláné, Szondy Géza, Szabó Ilonka, Witausek Lajosné.

A gyűlés megbeszélte és elhatározta a terem stílusos feldíszítését és megállapította a bejáratot, hogy csupán a Salacz-uccában lesz a bejárat. Megállapította a különféle étel és italneműk árát, mely oly olcsón van megszabva, hogy minden polgári egyén által hozzáférhetővé van téve a fogyasztás. Witausek Lajosné közölte még a gyűléssel Vásárhelyi Janka fővédnökü üzenetét és szerencsekívánatait a bál sikere érdekében még kifejtendő munkássághoz. A gyűlés 7 órakor ért véget s a lelkes hölgygárda biztató hangulatban oszlott szét.

Nem derült még fény a londoni gyilkosság szörnyű titkára

Tizenhét mély vágást tett a megfojtott áldozat meztelen testén az új „Jack”, a hasfelmetsző

— A lámpagyújtogató fedte fel a borzalmas gyilkosságot

Londonból jelentik: Blackheath London legzordabb városnegyede. Száz évvel ezelőtt a London felé igyekvő utasokat itt rabolták ki a banditák. Blackheath a világirodalomban is szerepelt, mert Dickens, a „Tale of Two Cities” című regényének legelső része itt játszódik. Blackheath most újra híres lett, de ezúttal az irodalomtörténet helyett a modern bűnügyi krónikában kap helyet.

Pénteken hajnalban a lámpagyújtogató valamilyen mélyen megboltolt. A ködben nehezen sercent a gyufa és az imbolygó fény egy fiatal 17—18 éves leány meztelen, szörnyen össze-vissza vagdosott holttestét világította meg.

A szép, jófejű fiatal leány húsát valamivel teljesen feldarabolták. A különös vágás és az a tény, hogy csütörtökön egy ismeretlen férfi két nőt megtámadott Blackheath sötét uccáján, arra enged következtetni, hogy Londonban feltámadt valakiben a hírhedt „hasfelmetsző Jack” szelleme. Blackheath és London szorongva várják, hogy a szörnyű gyilkosság tettesét és az uccán járó nők vámpírját minél előbb elfogják.

A meggyilkolt leány személyazonosságát megállapították. A leány Louise Maud Steele 18 éves szobalány, aki egy blackheatli gazdag pol-

gár, Mr. Andrews házában volt alkalmazásban. A szobalányt urnője pénteken este 8 órakor egy ismerősehez küldte valami üzenettel. Azóta nyoma veszett, egészen addig, míg a lámpagyújtogató meg nem találta.

Az orvosi szakvélemény szerint a szerencsétlen Louise először megfojtották, aztán összeszabdalták egy késsel vagy borotvával. Nyakán és csuklóján erős kötelek nyoma látszik. Orrcsontja eltört, fogai meglazultak és a testén tizenhét nagy vágás van. A rendőri vélemény szerint a leányt semmi esetre sem a helyszínen gyilkolták meg és éppen ezért azután az alkalmatlanság után kutatnak, amellyel a leányt megtalálása helyére vitték.

A rendőri bizottság a holttest feltalálási helye körül több ruhadarabra bukkan, azonban kalap, harisnyái és ruhái hiányoznak.

A rendőrség kihallgatta a szép Louise gazdájaként kijelentették, hogy nyugodt, komoly leány: ismerték alkalmazottjukat és nem tudnak arról, hogy udvarlói lettek volna.

A rendőrségen megvizsgálták a leány cipőjét és felső kabátját és fehérneműjét, amelyeket a holttest közelében találtak. Ugy a selyemkombi mint a kabáton és cipőn dukodás jelei látszanak.

A rendőri nyomozást megnehezíti az a körülmény, hogy a blackheathi örültek házából megszökött két közveszélyes férfiorült, akiket eddig még nem találtak meg. Lehetséges, hogy ezek a részvevők.

Két nyulat kell preparálni szérum céljaira

és csak azután vizsgálják meg a véres ruhadarabokat Kolozsváron — Négy hét múlva derül ki az élesdi titok

Nagyváradról jelentik: Csak négy hét múlva készül el a kolozsvári vegyvizsgáló állomás jelentése és szakvéleménye az élesdi gyilkosság ügyében.

A véres ruhadarabokat vegyvizsgálás céljából Viliga komisár, aki a nyomozásban tevékeny részt vett, még pénteken átvitte a kolozsvári vegyvizsgáló állomásra. A rendőrtiszt tegnap érkezett vissza, de nem hozta magával a vegyvizsgáló állomás véleményét és pedig azért, mert a vegyvizsgálás a fővegyszer kijelentése szerint legalább is négy hetet vesz igénybe.

— Nem Készülhetett el a jelentés, mondotta Viliga komisár — mert a preparátum céljára nincs megfelelő szérum, azt minden egyes esetben külön-külön kell elkészíteni. Régi szérumot nem lehet és nem is szabad használni, mert amint a kolozsvári vegyvizsgáló állomás igazgatója kijelentette, az rossz és nagy lelkismeretlenség kellene hozzá ilyen szérummal dolgozni.

Elmondott amög Viliga Komisár, hogy a szérum céljaira két nyulat három héten keresztül fognak preparálni és ebből az anyagból fogják megvizsgálni majd a lefoglalt ruhadarabokon található vérvomokat.

Szeszcsempészet a mexikói határon keresztül

A hetedik fejezet izgalmas részleteket közöl a szesz banditáinak határtalan agyafurtságáról és arról, hogy a csempészeknek kitűnő érzékük van a humor iránt is

A prohibíció kalandorainak sötét világa

A „Luronne” folytatja útját. A légénység megkapta a maga rumadagját. Master Bechl minden matrózzal koccintott, még a hajóinas-sal is kezet fogott. A továbbiak folyamán sem feledkezett meg Master Bechl arról a légénységről, akik megmentették, ami kétségtelenül nagyon jelentős dolog volt számára, de még fontosabb volt az, hogy lehetővé tették neki különös üzleteinek folytatását.

A „Luronne” többnapos tengeri utazás után Master Bechllel együtt megérkezett Vera-Crusba, amely ennek a kis kénjutazásnak végső célja volt. Mexikóban ugyanis nagyon értelmesek az emberek és nincs olyan probléma, vagy feladat, amelyet fel ne tudnának fogni. Mexikóban igazán nem volt nehéz elintézni egyet és más. Hiába, ebben az országban vannak még funkcionáriusok, akik szeretik a pénzt. Haragudni nem lehet rájuk, hiszen az egész adminisztráció valamely váratlan és előre nem látott kis forradalom, vagy elnökváltozás kényétől-kedvétől függ. Master Bechl szerencséjére az akkori elnök, Calles minden energiáját az egyház elleni haragra fordította és nemtörődött azzal, hogy országában ki milyen eszközökkel keresi meg kenyerét. Vaskeze nyomását még az Egyesült Államokban is érezték, különösen akkor, ha a yankeek úgy gondolták, hogy a Monroe elvet Mexikóban is lehet érvényesíteni. Emlékeztetés még, hogy az Északamerikai Egyesült Államok csapatait, amelyek azzal az ürüggyel hatoltak be Mexikó területére, hogy ott meg kell védelmeznük a yankeek vagyonát, a mexikói csapatok villámgyorsan kiverték az országból, mert tudvalevő, hogy a mexikói csapatok többé nem operetbeli, hanem jól fegyverzett tényleges hadsereget képeznek.

Megindul az alkohol-rakomány

Master Bechl, aki nagyon intelligens és állandóan kitűnően értesült ember volt, úgy számított, hogy Mexikó határáról az Északamerikai Egyesült Államok déli államait, amelyek alkohol tekintetében meglehetősen el voltak hanyagolva, nagyszerűen el lehet látni szeszszel. Terve pontosan ki volt dolgozva és most már, miután Vera-Crusba megérkezett, nem maradt más hátra, minthogy teherautókat fogadjon és a Luronna alkoholrakományát Mexikó és Texas határain keresztül áthordja az Egyesült Államok területére Etcholarába. Ez a manőver körülbelül egy hónapig tartott. Egy hónappal később azonban egy egész rakomány már ebben a kis városkában volt, amely a mexikói határ közvetlen közelében petróleum finomító üzemmel rendelkezett.

Master Bechl kitűnő sofőrökkel és három teherautóval bonyolította le az üzletet. Gyerekláték volt ezeket a rezervoárral ellátott teherautókat „Mexican Shell and Co.” címkével ellátni. Papirjai is a legnagyobb rendben voltak. Ez utóbbi tekintetében Master Bechl csekkönyve aktív szerepet játszott.

Amikor az amerikai prohibíciós rendőrök Master Bechl teherautóit látták, egyiknek sem jutott eszébe, hogy ezek a kocsiak alkoholt vihetnek. Annál is inkább gyanútlanul nézték a teherautókat, mert Master Bechl gondoskodott arról, hogy névtelen levelekkel félrevezesse a prohibíciós ügynökségeket, arról értesítvén őket, hogy tizenöt teherautó Texas államon keresztül Austin határállomás felé tart. H. J. Com, a délamerikai prohibíciós rendőrség főnöke hatalmas készültséggel indult el ebbe a távoli irányba, ahol valóban megtalált tizenöt autót. A tizenöt autó békésen menetelt egymás után libasorban az országúton. A prohibíciós ügynökök fegyverüket készenlében tartva megrohmozták a kocsikat. Egymásután bon-
tozták ki a ládákat, amelyekben azonban

nem találtak mást, mint szalmaalakot, az igaz, hogy kitűnő manillai szalmaalakot, amelyet az Egyesült Államok déli részén nagyon szeretnek.

Egy rendőrönök keserű tapasztalatai

H. J. Com megnyúlt orral vette észre, hogy úgy becsapták, mint egy gyermekket. Ő azonban nem volt ostoba ember. Ezután a csalódás után egyre-másra állította meg a petróleum rezervoárral ellátott mexikói amerikai teherautókat és a kitűnő benzint egymásután folytatta ki az országútra. A következő hónapban azonban Washingtonból kemény leckét kapott. Felfüggesztették állásából, amiért hiába írtette ki a kitűnő benzintankokat. Az Egyesült Államok kissé drágának találták azt a módszert, hogy az országutakat a legkiválóbb benzinnel öntözzék. — Ilyenformán Master Bechl későbbi alkoholszállítványait minden akadály nélkül, a legnagyobb könnyedséggel lehetett átcsempészni a mexikói határon ezekben a benzintankokban, mert H. J. Com utódja, amikor ezeket a tankokat meglátta, egyszerűen

elfordította a fejét. Ő nem akart nyugdíjba menni és mert a prohibíciós rendőrség kitűnően fizette, még sokáig ebből a fizetésből akarta nevelni gyermekeit.

Master Bechl pedig, akinek egész üzlete nagyszerűen ment, miután az Északamerikai Egyesült Államok délvideki határára is megszervezte a szeszecsempészetet, visszament Északra. Amint megérkezett Detroitba, azonnal konferenciára hívta össze főmunkatársait.

— A nagy tavakon — mondotta egyik munkatársa, Gunsberg, aki a motoros csónakokon folytatott szeszecsempészetet bonyolította le Master Bechl számára — sehogy sem megy az üzlet. Az Ontarion éppen most veszítettem el két motorcsónakot és tizenkét embert. Ide figyeljen Bechl. A prohibíció kezd nagyon is megszerveződni. Már nem lehet többé keresztülsiklani közöttük. A Michigonen is lehetlenné vált az üzlet. Hogy ezen a tavon keresztülmenjen egy boat, az majdnem olyan lehetetlen, mintha valaki messziről lasszóját bele akarja vetni egy kőthüvelykes ágyúcső tor-kába.

A vezér újabb tervei és egy párisi ut

— Well, nagyon jól tudom mindezt, — mondotta Bechl. — És aztán?

Gunsberg elegánsan kiköpte szájából a rágógumit.

— Van még más is. Itt van ez az átkozott Topwing, akitől három hónappal ezelőtt igyekezett megszabadulni. Kár volt Topwingot kizárni az érdekszövetségből, már megint ellopt tőlem egy motorcsónakot.

— Hogy-hogy már megint?

— Yes, Topwing prohibíciós rendőröknek töltöztette fel embereit és elszedte tőlünk a kettes számú motorcsónakot.

— Miért nem tudtam én erről, Gunsberg?

— Most már tudja.

— Nagyon is.

— Az ötös számú ugyanilyen módon vették el tőlünk.

— Jól van, jól van, Gunsberg. Ezentul

semmi dolga nem lesz a motoros csónakokkal. Hiába, magának nincsen szerencséje és ez nagy hiba. Menjen Newyorkba, Newyork nagyon szép város.

Mert Master Bechl nem habozott egy pillanatig sem, hogy a hasznavehetelenné vált embereket nyugalomba küldje.

A konferencia után Quebecbe ment, ahol meglátogatott egy újonnan berendezett titkos szeszfordót. Quebecben azután a Canadian Line egyik hajójára, a Lake Ontarióra szállott fel és tíz nappal később megérkezett Liverpoolba, onnan néhány órával később Londonba, majd az Air Union egyik repülőgéppel Párisba repült.

Alighogy megérkezett a párisi Grand Hotelbe, telefonált nekem. Már régen nem láttam és örömmel konstataáltam, hogy a kitűnő szeszecsempész tökéletesen egészséges. Üdvözöltük egymást.

Hankó Márton világhírű pécsi tanár előre megállapítja, hol és mikor lesz földrengés, köd vagy eső

Egyik legnagyobb angol lap állandó rovatot nyitott a magyar tudósak

Londonból jelentik: A Morningpost inter-jut közöl Hankó Márton hirtelenében világhírűvé lett pécsi nyugalmazott főreáliskolai tanárral, akinek ugyszólván minden pillanata le van foglalva. Hankót óránként hívják fel telefonon berlini, római, párisi és london lapok szerkesztőségeiből, ahonnan időről-időre érdeklődnek aielől, hogy Hankó megállapítása szerint hol kell rövidesen bekövetkeznie valamely természeti tűneménynek. Mint a Morningpost megállapítja, Hankónak eddig még minden jóslata bevált és

precíz pontossággal előre megjósolta, mikor, hol és milyen arányú földrengés fog bekövetkezni.

A lap munkatársa személyesen beszélgetett Pécsen Hankóval és mindenáron ki akarta belőle venni teóriájának lényegét. Sajnos, azonban Hankó nem adott kielégítő választ, csupán

annyt közölt, hogy földrengési jóslatait mindenkor a legkomolyabb matematikai számításokra alapítja. Szerinte is az életben minden matematikán alapszik.

Közölt azonban egy meglepő dolgot is az angol újságírónak és pedig arról van szó, hogy Hankó nemcsak a földrengés, hanem más természeti tűnemények pontos időpontját és helyét is meg tudja állapítani. Így például,

hogy hol és mikor lesz nagyobb esőzés, vagy köd.

Ezután elmondotta, hogy évtizedes kutatások után jött rá a dolgok lényegére és hatalmas összegeket költött el kutatásokra. Majd végül közölte, hogy ezentul nemcsak a földrengéseket fogja bejelenteni, hanem azokat az időszakokat is, amelyekben földrengés egyáltalán nem lesz. A Morningpost különben állandó rovatot nyitott Hankó természeti jóslatai számára.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A lakbérek maximálását tervezi a kormány

Meghosszabbítják a lakbértörvényt — Kolozsváron husz százalék bérengedményt adnak a háztulajdonosok — Mozgalmat indított a nagyvárad Kereskedelmi Csarnok és Ipartestület

A meghosszabbított lakbértörvény májusban lejár. Az igazságügyminisztériumban már foglalkoznak ezzel a kérdéssel és arra a felfogásra jutottak, hogy a gazdasági helyzetre és az általános áresésekre és olcsóbbodásokra tekintettel, a törvényt nem lehet hatályon kívül helyezni, nem lehet a lakásokat felszabadítani, hanem a törvényt meg kell hosszabbítani, de olyképpen, hogy a lakbéreket stabilizálják és maximálják is.

Az igazságügyminisztériumban azonban ezeken felül még arról is gondolkoznak, hogy egy stabilizációs kulcsot teremtenek, amely nemcsak a következő évre állapítsa meg a lakásoknak redukált bérösszegét, hanem jó egy néhány évre előre és a lakások bérét összhangba akarják hozni az ipari és gazdasági cikkek árainak indexével. Valahogyan úgy képzelték a megoldást, hogy

az elkövetkező esztendőben mindannyiszor és olyan mértékben esne vagy esetleg emelkedne a lakások bérösszege, ahányszor s amilyen mértékben az ipari és gaz-

dasági cikkek ára emelkedik vagy esik.

Kolozsvárról jelentik: 'A kolozsvári háztulajdonosok szövetsége és a kereskedők között megegyezés jött létre az új üzletbérek tekintetében. Eszerint a bérleszállítás nem lehet magasabb az évi bér 20 százalékánál, viszont a bérjövdelem nem lehet kisebb a betéti kamatjövdelemnél.

A nagyvárad Kereskedelmi Csarnok és a Nagyvárad Ipartestület által az üzlet- és műhelybérek leszállítása iránti akcióhoz legutóbb a Nagyvárad és vidéke kávé, vendéglős, korcsmáros, cukrász és bodegások szindikátusa is csatlakozott. A három testület által delegált vezérő-bizottság ülést tartott. Megállapodtak abban, hogy a nagygyűlést vasárnap, február hó 1-én, délelőtt 11 órakor tartják meg a Csarnok disztermében. A bizottság megállapodott a felszólalások sorrendjében és a határozati javaslat szövegében. Az akció, amelyet a testületek megindítottak, máris eredményt mutat fel, amennyiben több háztulajdonos az üzlet- és műhelybéreket méltányosan leszállította.

Februárban megalakul a Romániai Vaskereskedők Országos Szövetsége

A temesvári akció országos keretek között tömöríti az ország vaskereskedőit — Előrehaladtak az előkészítő tárgyalások

Temesvárról jelentik, hogy a temesvári Vaskereskedők Egyesülete országos mozgalmat indított meg a Romániai Vaskereskedők Országos Szövetségének létrehozása érdekében. Információink szerint az új szövetség

megalapítása érdekében bevezetett szervezési munkálatok már annyira előrehaladtak, hogy a megnyilatkozó nagy érdeklődés közepette az alakuló közgyűlésre már február hó első felében sor kerül.

Románián át hajózza a szovjet a dumping-gabonáját

A legújabb zab-kampány Bécsben leverte az árakat — 25 ezer vagon buza, 40 ezer vagon árpa és 50 ezer vagon kukorica és zab maradt értékesítetlen az országban

Bucurestből jelentik: A földművelésügyi minisztérium hivatalos kimutatást közöl arról, hogy Románia gabonakivitele 1930-ban 110 ezer vaggont tett ki. Ennek következtében az elmúlt évi termésből értékesítetlen maradt 25 ezer vagon buza, 40 ezer vagon árpa és 50 ezer vagon kukorica, ezenkívül pedig nagymennyiségű zab.

Ez a statisztika hivatalos megerősítését jelenti annak a szomorú ténynek, hogy a román gabonaexport katasztrófálisan visszaesett. Az orosz buza egész Európát elárasztotta és kiszorította a román árut azokból az államokból, ahol a román kivitel évek óta elhelyezkedésre talált. A termelők nagy tömegének a buza mellett a zab volt az a kiviteli cikkük, amelyet még kilihelyezhettek.

Amint most bucuresti-i jelentésből értesülünk, az orosz dumping a zabkivitelre is ráfeküdt és rövid idő alatt sikerült olyan eredményt elérnie, amelylyel megbénította a román exportot. A zabexport minimálisra süllyedt, ugyyszólván tökéletesen megszűnt, mert a román zab az orosz áruval olcsóságban versenyezni nem tud. Bécsben egyáltalán nem mutatkozik érdeklődés a román zab iránt, holott még csak hónapokkal ezelőtt nagymennyiségű zabot kötöttek le Romániából a bécsi tőzsdén. Ma már Bécsen elárasztotta az orosz zab és a román gazdák termése elérték-telenedve hever a raktárakban.

Ami pedig a legtragikusabb, a szovjet zabkampánya Románián keresztül bonyolódik le. Január 25-én a sulina kikötőbe érkezett a Sofia Teodoropolulos nevű görög hajó, amelyet a Novorosszki-i szovjetkikötőben 1600 tonna zabbal terheltek meg. A tranzit-műveletet a DSSG, orosz külkereskedelmi társaság bonyolítja le, amelynek megbízása van arra, hogy az orosz zabot Sulinától Bécsig a Dunán az ausztriai piacra dobja. Miután pedig a Duna nemzetköziségét különböző konvenciók biztosítják, a román állam tétlenül kénytelen eltiltani, hogy az ország területén szállítsák át külföldre azt az árut, amely az orosz dumping következtében ma már az összes külföldi piacokról kiszorult.

= Nem csépelnek az idén a géptulajdonosok, ha nem könnyítenek a terheiken. A megyei cséplőgéptulajdonosok tegnap Kiszén gyűlést tartottak, melyen a lehetetlen adók miatt, tiltakozásukat és ellenintézkedéseiket akarták kifejezésre juttatni. A gyűlést Pálfi Bálint erdőhegyi majomtulajdonos vezette. Különböző felszólalások a legelkeseredettebb hangon tárgyalták a cséplősök súlyos sérelmeit. A magas adó, taxák, illetékek, biztosítási díjak kifizetése után, az idej alacsony gabonaárak mellett, a cséplősök egyáltalában nem keresnek semmit, sőt efferktíve ráfizetnek munkájukra. A cséplősök, tekintettel a helyzetre, az idén bizonyára csak lényegesen magasabb díjért fognak csépelni, ha egyáltalában lesz olyan elszánt géptulajdonos, aki bár okult is a tavalyi káron, mégis kibuzza gépét.

A város kivonja érdekeltségét a halmagyicsucsi bányából

A termelt kő drágább, mint a vásárolt anyag.

Aradváros állandó választmánya ma a halmagyicsucsi bánya ügyével foglalkozott. Még akkoriban, amikor az állam kezelésében állott a bánya, a város is érdekeltséget vállalt, azzal a tervvel, hogy sokkal olcsóbban szerzi meg a kövezéshez szükséges követ, mintha magáncégektől vásárolná azt. A gyakorlat azonban mást mutatott és a város vezetősége arra a megállapításra jutott, hogy a magas vasuti tarifa következtében, a részben saját rezsi-ben termelt kő drágább, mint a vásárolt anyag.

Az így ma a permanens bizottság elé került, amely meghallgatta Muresan János főmérnök erre vonatkozó jelentését és előterjesztését, majd úgy döntött, hogy kivonja érdekeltségét a halmagyicsucsi bányából.

= Nem fizetik a városi taksákat. A város pénzügyi hivatala ma jelentést tett Lutai Cornel dr. polgármesternek arról, hogy a városi taksák idej behajtása rendkívül nehezen halad. Most már esedékes az első negyedévi taksa, azonban elenyészően kevesen vannak, akik be is fizetik a városhoz. A város pénzügyi hivatala ezúton hívja fel a polgárságot, hogy az első negyedévet fizesse be a városnál a múlt évi kivetés alapján. A lakosság tehát ebben az esztendőben ugyanannyit fizet, mint tavaly és így nem szükséges senkinek sem kikézbessíteni a kivetésről szóló jegyzőkönyvet.

= Az Erdélyi Bank és Takarékpénztár R-T. Cluj, Aradi Fiókja ezúton hozza igen tisztelt betétes ügyfelei tudomására, hogy a nála lejben és devizákban elhelyezett folyószámla- és takarékbetétek után eddig térített kamatlábat 1931. február 1-től, további intézkedésig 1%, azaz egy százalékkal leszállítja.

NYILTER.

E rovat alatt közöltékért nem vállalunk felelősséget

Bakonyi Károly és neje szül. Isztray Erzsébet mint szülei, Nikolits Bözsike gyermeke, bánattól összetört szívvel, de a Mindenható szentséges akarataiban való megnyugvással tudatják, hogy a felejtethetlen jó gyermek, az önfeláldozó édesanya, testvér, sógornó és rokon

özv. Nikolits Gézané

szül. Bakonyi Gabriella

folyó évi január hó 27-én este 10 órakor életének 41-ik évében visszaadta nemes lelkét Teremtőjének.

Drága halottunk földi maradványait folyó évi január hó 29-én, délután 3 órakor fogjuk a Str. Vincentiu Babeş (Kiss Ernő u.) 16. számú gyászházban a református egyház szertartásai szerint megáldatni, majd a helybeli felsőtemetőben levő családi sírhelyen örökös nyugovó helyre elhelyezni.

Az emlékezet édes anyja virrasszon álmai felett.

Arad, 1931. január hó 28.

Bakonyi Kálmán, testvére. Bakonyi Kálmáné szül. Halmi Mária, Nikolits Sándor, özv. Müller Gyuláné szül. Nikolits Irma, sógora és sógornói. Bakonyi Kálmán, Bakonyi Mária, Dr. Görögne Müller Ilona, unokaöccse és hugai. Gelényi Ernő és neje, Isztray Géza és neje, Isztray Mariska, nagybátyjai és nagynéniei.

Ugyszintén a többi nagyszámu rokonság és jóismerősök nevében is.

Minden külön értesítés helyett.

LIMBECK

Fabrica de coşciuguri şi întreprindere de înmormântări Piaţa Avram Iancu 22. (Szabadság-tér) Színház-épület.

Az esetek ezrei évek óta igazolják, hogy az Aradi Közlöny apróhirdetése révén az emberek jól eladták bázukat, telküket, butoraikat stb., mert az Aradi Közlöny apróhirdetése a vevők nagy sorát mozgatta meg.

**Hirdessen az Aradi Közlönyben,
az eredmény gyors és biztos.**